

Mobiliosios technikos draudimo taisyklės Nr. 043

I. Bendrosios draudimo sąlygos

PATVIRTINTA

ADB „Gjensidige“ valdybos posėdyje 2018 m. balandžio 30 d. įsigaliojo nuo 2018 m. gegužės 08 d.

1. Sąvokos ir apibrėžimai

- 1.1. **Draudėjas** – asmuo, kuris kreipėsi į draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo ar kuriam draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su draudikau.
- 1.2. **Draudikas** – ADB „Gjensidige“.
ADB „Gjensidige“ draudimo produktų platintojų sąrašai skelbiami www.gjensidige.lt ir/arba www.lb.lt.
- 1.3. **Draudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką.
- 1.4. **Draudimo apsauga** – draudiko įsipareigojimas įvykus draudžiamajam įvykiui mokėti draudimo išmoką.
- 1.5. **Draudimo įmoka** – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią draudėjas draudimo sutartyje nustatyta tvarka moka draudikui už draudimo apsaugą.
- 1.6. **Draudimo interesas** – nuostoliai, kuriuos gali patirti draudėjas, apdraustasis arba naudos gavėjas įvykus draudžiamajam įvykiui.
- 1.7. **Draudimo išmoka** – pinigų suma, kurią įvykus draudžiamajam įvykiui draudikas privalo išmokėti draudėjui ar jo titam asmeniui, turinčiam teisę į draudimo išmoką, arba kita draudimo sutartyje nustatyta išmokos forma.
- 1.8. **Draudimo laikotarpis** – laiko tarpas nuo draudimo apsaugos pradžios iki pabaigos, kuris nebūtinai sutampa su draudimo sutarties terminu. Jei draudimo sutarties sąlygos nenustatyta kitaip, laikoma, kad draudimo apsauga galioja tik draudimo laikotarpiu.
- 1.9. **Draudimo sutarties terminas** – draudimo liudijime nustatytas draudimo sutarties galiojimo laikotarpis, šalims tinkamai ir laiku vykdamant sutartinius įsipareigojimus.
- 1.10. **Fiksuoto termino draudimo sutartis** – draudimo sutartis, kuri galioja tik draudimo sutartyje nustatytu laikotarpiu. Jei draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, laikoma, kad draudimo sutartis yra fiksuoto termino.
- 1.11. **Tęstinė draudimo sutartis** – draudimo sutartis, kuri draudėjui ir draudikui sutarus galioja draudimo sutartyje nustatytais terminais ir yra automatiškai pratęsiama tolesniam, bet ne ilgesniam kaip vieni metai, terminui, jei nei viena iš draudimo sutarties šalių ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki draudimo termino pabaigos neinformuoja kitos šalies apie draudimo sutarties nepratęsimą. Draudimo sutarties laikoma tęstinė, jei tai nurodyta draudimo liudijime.
- 1.12. **Draudimo liudijimas (polisas)** – draudiko išduodamas dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą.
- 1.13. **Draudimo rizika** – draudimo objektui gresiantis tikėtinas pavojus.
- 1.14. **Draudimo suma** – draudimo sutartyje nurodyta arba draudimo sutartyje nustatyta tvarka apskaičiuojama pinigų suma, kurios negali viršyti draudimo išmoka, išskyrus draudimo sutartyje nustatytus atvejus.
- 1.15. **Draudimo sutartis** – draudimo rūšies taisyklių pagrindu sudaroma rašytinė sutartis tarp draudiko ir draudėjo. Draudėjas draudimo sutartimi įsipareigoja mokėti draudimo sutartyje numatytą draudimo įmoką. Draudikas draudimo sutartimi įsipareigoja sumokėti draudimo išmoką, jeigu įvyksta draudžiamasis įvykis. Draudimo sutartį sudaro:
 - draudimo liudijimas (polisas) ir jo priedai;
 - draudimo taisyklės ir (arba) kitos draudimo sutarties sąlygos, dėl kurių draudėjas ir draudikas susitaria raštu (individualūs draudimo sutarties sąlygos);
 - prašymas sudaryti draudimo sutartį, jei toks buvo pateiktas.
- 1.16. **Draudimo taisyklės** – draudiko parengtos standartinės draudimo sutarties sąlygos, kurias sudaro:
 - bendrosios sąlygos;
 - draudimo rūšies sąlygos;
 - draudimo rūšies papildomos sąlygos. Draudimo sutarčiai taikomos tik tos papildomos draudimo rūšies sąlygos, kurios nurodytos draudimo liudijime.Esant prieštaravimui tarp bendrųjų sąlygų ir draudimo rūšies sąlygų, vadovaujamosi draudimo rūšies sąlygomis. Esant prieštaravimui tarp draudimo rūšies papildomų sąlygų ir bendrųjų ar draudimo rūšies sąlygų, vadovaujamosi draudimo rūšies papildomomis sąlygomis.
- 1.17. **Draudimo vertė** – draudžiamo turto ar turтинės rizikos vertė.
- 1.18. **Iškaita** – fiksuota pinigų suma, procentais išreikšta ar kitaip draudimo sutartyje nustatytas dydis, kuriuo draudžiamąjį įvykiu atveju mažinama mokėtina draudimo išmoka (šio dydžio suma draudėjas pats prisideda prie nuostolių atlyginimo).
- 1.19. **Besąlyginė iškaita** – suma, kurią kiekvieno draudžiamąjį įvykiu atveju draudikas mažina mokėtiną draudimo išmoką. Jeigu draudimo sutartyje nėra nurodyta kitaip, laikoma, kad iškaita besąlyginė.
- 1.20. **Sąlyginė iškaita** – nuostolių dalis, išreikšta pinigų suma, kurią draudėjas apmoka, jei patirtas nuostolis neviršija iškaitos dydžio. Jei nuostolis viršija sąlyginės iškaitos dydį, draudimo išmoka mokama neišskaičiuojant iškaitos.
- 1.21. **Naudos gavėjas** – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba draudėjo, o draudimo sutartyje nurodytais atvejais ir apdraustojo, paskirtas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.
- 1.22. **Neatsaikiamas naudos gavėjas** – naudos gavėjas, kuris negali būti vienašališkai, be paties naudos gavėjo sutikimo,

- 1.23. draudėjo (ar draudimo sutartyje numatytais atvejais – apdraustojo) atšauktas ar pakeistas.
- 2. **Draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos iki sutarties sudarymo ir draudimo sutarties sudarymo tvarka**
 - 2.1. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudėjas privalo:
 - 2.1.1. jei draudikas ar jo atstovas to pareikalauja, raštu pateikti prašymą sudaryti draudimo sutartį ir (arba) kitus dokumentus; suteikti draudikui visą zinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudžiamąjį įvykiu atsitikimo tikimybei ir šio įvykio galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizikai). Esminės aplinkybės, apie kurias draudėjas privalo informuoti draudiką ar jo atstovą, yra:
 - a) informacija, nurodoma prašyme sudaryti draudimo sutartį (jei prašymas pildomas);
 - b) informacija, kurios draudikas pareikalavo raštu;
 - c) informacija apie kitas draudimo sutartis, pagal kurias objektas bus apdraustas nuo tų pačių rizikų kartu su sutartimi, kurią ketinama sudaryti;
 - d) draudimo rūšies sąlygose, be anksčiau minėtų, gali būti nustatomos ir kitos aplinkybės, galinčios turėti esminės įtakos vertinant riziką.
 - 2.2. Draudėjas ir apdraustasis yra atsakingi už draudikui ar jo atstovui pateiktas informacijas išsamumą ir tikslumą. Draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu draudėjas ir apdraustasis privalo nedelsiant ištaisyti ir raštu pateikti draudikui bet kokią sudarant draudimo sutartį pateiktą klaidingą ar neišsąmų informaciją.
 - 2.3. Jeigu po to, kai buvo sudaryta draudimo sutartis, nustatoma, kad draudėjas ar apdraustasis suteikė draudikui ar jo atstovui zinomai melagingą informaciją apie esmines aplinkybes, draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia, išskyrus atvejus, kai aplinkybės, kurios buvo nuslėptos, išnyko iki draudžiamąjį įvykiu ar neturėjo jam įtakos.
 - 2.4. Jeigu draudėjas ar apdraustasis dėl neatsargumo nepateikė informacijos apie esmines aplinkybes, šioms paaiškėjus draudikas privalo ne vėliau kaip per du mėnesius pasiūlyti draudėjui pakeisti draudimo sutartį. Jei draudėjas atsisako tai padaryti arba per vieną mėnesį neatsako į draudiko pasiūlymą, draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį.
 - 2.5. Jeigu draudėjas dėl neatsargumo nepateikė informacijos apie esmines aplinkybes, įvykus draudžiamajam įvykiui draudikas privalo išmokėti draudimo išmokos, kuri būtų išmokama draudėjui įvykdžius savo pareigą, dalį, proporcingą sutartos draudimo įmokos ir tos draudimo įmokos, kuri būtų nustatyta žinant nepateiktą informaciją, santykį.
 - 2.6. Jeigu draudikas, žinodamas aplinkybes, apie kurias draudėjas neinformavo dėl neatsargumo, nebūtų sudaręs draudimo sutarties, draudikas per du mėnesius nuo paaiškėjusio fakto, kad draudėjas nepateikė nustatytos informacijos dėl neatsargumo, turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį. Įvykus draudžiamajam įvykiui, draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo išmoką tik įrodęs, kad nei vienas draudikas, žinodamas aplinkybes, kurių draudėjas nenorėdė dėl neatsargumo, nebūtų sudaręs draudimo sutarties.
 - 2.7. Draudiko teisė įvertinti draudimo riziką ir atsisakyti sudaryti draudimo sutartį.
 - 2.8.1. Prieš sudarant draudimo sutartį draudikas turi teisę, bet neprivalo, apžiūrėti arba įvertinti draudžiamąjį objektą, o jeigu reikia, savo išloms paskirti ekspertus draudimo rizikai įvertinti. Draudiko atlikti vertinimai, bet kokia jų rašytinė ataskaita, raštu ar žodžiu išreikšta nuomonė laikoma tik draudimo rizikos vertinimu ir negali būti draudėjo naudojama kaip įrodymas, kad draudimo objektas yra saugus, nekelia pavojaus aplinkai, atitinka įstatymus ir kitas teisės norminius aktus, inžinerinius, pramoninius standartus ar kitus reikalavimus.
 - 2.8.2. Jeigu draudimo interesas yra susijęs su fiziniu asmens sveikata, draudikas turi teisę reikalauti iš draudėjo dokumentų, patvirtinančių draudėjo (apdraudžiamosios asmens) amžių, sveikatos būklę, profesiją ir kitas draudimo rizikai turinčias reikšmes aplinkybes.
 - 2.8.3. Draudikas turi teisę atsisakyti sudaryti draudimo sutartį nenurodydamas priežasties.
 - 2.9. Draudimo sutartis gali būti sudaroma pagal draudimo rūšies taisykles, kurios laikomos standartinėmis draudimo sutarties sąlygomis, arba pagal iš anksto draudiko ir draudėjo sutartas rašytines individualias draudimo sutarties sąlygas.
 - 2.10. Draudikas privalo sudaryti sąlygas viešai susipažinti su draudimo rūšies taisyklėmis ir, prieš sudarant draudimo sutartį, įteikti jį kopijas draudėjui.
 - 2.11. Draudimo rūšies taisyklės gali būti nustatomos ir kitos draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos iki sutarties sudarymo bei sutarties sudarymo tvarka.
 - 3. **Draudimo apsaugos pradžia. Draudimo sutarties galiojimas. Draudimo sutarties pakeitimai ir nutraukimo sąlygos.**
 - 3.1. Draudimo sutartis sudaroma šalių sutartam ir draudimo liudijime nurodytami terminai.
 - 3.2. Jei draudimo sutartis sudaroma nuotoliniu būdu, jos įsigaliojimo data nustatoma po 14 kalendorinių dienų nuo sudarymo dienos, išskyrus atvejus, kai draudėjas nurodė anksčiau datą. Draudėjui nurodžius ankstesnę įsigaliojimo datą, draudimo apsauga pradeda taikyti nuo draudėjo nurodytos datos (anksčiau, nei pasibaigus sutarties atsisakymo terminas kliento prašymu) (šią Bendrųjų sutarties sąlygų 3.7.4 punktą).
 - 3.3. Draudimo sutartis įsigalioja nuo draudimo liudijime nurodytos dienos 00:00 val. (Lietuvos laikui), jei liudijime nėra nurodytas kitas laikas, bet ne anksčiau, nei sumokama sutarta visa draudimo įmoka ar jos pirmą dalis, jeigu draudimo sutartyje nenumatyta draudimo įmokos ar jos pirmosios dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpis:
 - a) jei draudimo įmoka (mokant dalimis – jos pirmoji dalis) sumokama iki draudimo sutartyje nurodytos draudimo sutarties galiojimo pradžios, draudimo sutartis įsigalioja ir draudimo apsauga pradeda taikyti nuo draudimo sutartyje nurodytos draudimo sutarties galiojimo pradžios;
 - b) jei draudimo įmoka (mokant dalimis – jos pirmoji dalis) nesumokama iki draudimo sutartyje nurodytos draudimo sutarties galiojimo pradžios ir po to delsiama ją sumokėti mažiau nei 30 kalendorinių dienų, draudimo sutartis įsigalioja ir draudimo apsauga pradeda taikyti nuo kitos dienos 00:00 val. po to, kai buvo sumokėta įmoka; draudimo sutarties terminas šiuo atveju nepratęsiamas;
 - c) jei draudimo įmoka (mokant dalimis – jos pirmoji dalis) nesumokama iki draudimo sutartyje nurodytos draudimo sutarties galiojimo laikotarpio pradžios ir po to delsiama ją sumokėti 30 kalendorinių dienų ar ilgiau, draudimo sutartis neįsigalioja, draudimo apsauga nepradedama taikyti, o pavėluotai sumokėta draudimo įmoka grąžinama draudėjui;
 - d) sumokėjus tik dalį sutartyje nurodytos draudimo įmokos (mokant dalimis – dalį pirmosios įmokos dalies) draudimo sutartis neįsigalioja ir draudikas nesuteikia draudimo apsaugos, jei draudimo sutartyje raštu aiškiai nenurodyta kitaip.
 - 3.4. Jei sutartyje numatytas draudimo įmokos (mokant dalimis – pirmosios jos dalies) atidėjimas, draudimo sutarties įsigaliojimas nesiejamas su įmokos sumokėjimu ir draudimo sutarties įsigalioja bei draudimo apsauga pradeda taikyti nuo draudimo sutarties nurodytos draudimo sutarties galiojimo pradžios. Draudėjui nesumokėjus atidėtos draudimo įmokos (mokant dalimis – pirmosios jos dalies) sutartyje numatytu laiku, taikomos eilinės draudimo įmokos nesumokėjimo pasekmės, numatytos šią Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 4.5–4.6 punktuose.
 - 3.5. Draudimo sutarties gali būti fiksuoto termino arba tęstinė.
 - 3.6. Draudimo apsauga taikoma visiems draudžiamiesiems įvykiams, įvykusiems įsigaliojus draudimo sutarčiai. Jeigu draudimo sutartyje numatyta taikyti draudimą ir draudžiamiesiems įvykiams, įvykusiems iki įsigaliojant draudimo sutarčiai, tokia sąlyga galioja, jei draudimo sutarties šalis apie draudžiamąjį įvykį, kuris įvyko iki įsigaliojant draudimo sutarčiai, nežinojo ir negalėjo žinoti.
 - 3.7. Draudimo sutarties pabaiga ir nutraukimas.
 - 3.7.1. Draudimo sutarties terminas pasibaigia draudimo liudijime nurodytos dienos 24:00 val. (Lietuvos laikui), jei draudimo liudijime nėra nurodytas kitas laikas.
 - 3.7.2. Draudimo sutarties pasibaigoja prieš galiojimo terminą:
 - a) jei draudikas sumoka visas išmokas, nustatytas draudimo sutartyje; šiuo atveju sutartis pasibaigoja nuo įvykio, kurio pagrindu draudikas išmoka visą išmoką, datos;
 - b) jei draudėjas (juridinis asmuo) yra likviduojamas, nėra jo teisių bei pareigų perėmėjų;
 - c) jei pasikeičia apdraustojo turto savininkas, išskyrus atvejus, kai draudimo sutarties šalis ir naujusis turto savininkas raštu sutaria kitaip arba kai naujuoju savininku tampa pats draudėjas (pvz., draudėjas išperka turtą lizingo ar kitu būdu);
 - d) jei yra kiti įstatymų ar draudimo sutarties nustatyti sutarčių ar pareigų galiojimo pabaigos pagrindai.
 - 3.7.3. Draudimo sutartis gali būti nutraukta prieš joje nustatytą galiojimo terminą, jeigu po sutarties įsigaliojimo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudiminė rizika išnyko dėl aplinkybių, nesujusių su draudžiamąjį įvykiu. Draudėjas, sudaręs sutartį nuotolinio ryšio priemonėmis, turi teisę atsisakyti draudimo sutarties per 14 kalendorinių dienų nuo jos sudarymo dienos, išskyrus:
 - a) kelionių draudimo, asmens draudimo, keleivių draudimo, pagalbos draudimo, krovinių draudimo, visų transporto priemonių, turto, civilinės atsakomybės draudimo sutartis su trumpesniu nei vienas mėnuo draudimo terminu;
 - b) draudimo sutartis, kurias kliento prašymu abi šalys visiškai įvykdė (t. y. draudikas suteikia draudimo apsaugą, o draudėjas sumoka draudimo įmoką) nepasibaigus 14 kalendorinių dienų terminui.
 - 3.7.5. Draudimo sutartis gali būti nutraukta kitais teisės aktų nuostatais ar draudimo sutarties sąlygų numatytais atvejais ir nustatyta tvarka.
 - 3.8. Atsisakymo tvarka nutraukus draudimo sutartį.
 - 3.8.1. Jei draudimo sutartis yra nutraukiama ar pasibaigta iki sutartos datos, draudikas visada turi teisę į įmokos dalį už draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.
 - 3.8.2. Likusi draudimo įmokos dalis nėra grąžinama, jeigu draudimo sutartis pasibaigta ar yra nutraukiama pagal šią Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.7.2. a) ir 5.2.2 punktus.
 - 3.8.3. Jeigu draudimo sutartis pasibaigta ar yra nutraukiama draudėjo iniciatyva arba pagal šią Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.7.2 b)–d), 5.1.2 ar 3.8.4 b), draudikas iš draudėjui grąžintinos įmokos dalies išskaičiuoja:
 - a) sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (20 % įmokos už nepanaudotą draudimo terminą, kuris būtų ne ilgesnis nei vieni metai, bet ne mažiau nei 14 Eur); jei draudimo sutar-

- 3.8.2. Likusi draudimo įmokos dalis nėra grąžinama, jeigu draudimo sutartis pasibaigta ar yra nutraukiama pagal šią Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.7.2. a) ir 5.2.2 punktus.
- 3.8.3. Jeigu draudimo sutartis pasibaigta ar yra nutraukiama draudėjo iniciatyva arba pagal šią Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.7.2 b)–d), 5.1.2 ar 3.8.4 b), draudikas iš draudėjui grąžintinos įmokos dalies išskaičiuoja:
 - a) sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (20 % įmokos už nepanaudotą draudimo terminą, kuris būtų ne ilgesnis nei vieni metai, bet ne mažiau nei 14 Eur); jei draudimo sutar-

- ties sudarymo ir vykdymo išlaidų neįmanoma išskaičiuoti iš draudėjo sumokėtos įmokos dalies (nepakankama suma), šias išlaidas privalo padengti draudėjas;
- b) draudimo išmokos, išmokėtos ir numatytas išmokėti pagal draudimo sutartį;
- 3.8.4. Jei draudėjas atsisako nuotoliniu būdu sudarytos draudimo sutarties (šių Bendrųjų sąlygų 3.7.4 punktus) per 14 kalendorinių dienų nuo draudimo sutarties sudarymo dienos:
- a) jei draudimo apsauga nebuvo pradėta teikti – grąžinama visa sumokėta draudimo įmoka, neatkaičiusi administracinių kaštų;
- b) jei draudimo apsauga buvo pradėta teikti – taikomos šių Bendrųjų sąlygų 3.8.3 punkto sąlygos.
- 3.8.5. Jeigu draudėjas nebuvo sumokėjęs visų sutartų draudimo įmokų iki draudimo sutarties nutraukimo ar pasibaigimo datos, nutraukiant sutartį ar jai pasibaigus jis privalo sumokėti draudimo įmokos dalį už iki draudimo sutarties nutraukimo ar pasibaigimo suteiktą draudimo apsaugą.
- 3.8.6. Gražintina draudimo įmoka ar jos dalis pervedama į draudėjo nurodytą atsiskaitymo sąskaitą ne vėliau kaip per 14 darbo dienų nuo draudėjo rašytinio prašymo gavimo dienos, bet ne anksčiau kaip po draudimo sutarties nutraukimo ar pasibaigimo.
- 3.9. Draudimo sutartis gali būti pakeista tik draudiko ir draudėjo raštišku susitarimu.

4. Draudimo įmoka ir jos mokėjimas

- 4.1. Draudimo įmokos dydį apskaičiuoja draudikas, atsižvelgdamas į draudėjo pateiktą informaciją, draudimo objekto, draudimo sumą, draudimo riziką, kitas draudimo sutartyje nustatytas sąlygas ir kitą svarbią informaciją.
- 4.2. Draudimo įmokas galima sumokėti pavedimu, grynaisiais, naudojantis elektronine bankininkyste arba draudiko partnerių tinklu. Galimybė sumokėti draudimo įmokas grynaisiais arba atsiskaityti mokėjimo kortele sudaroma tik kai kuriuose, draudiko parinktuose, padalinuose. Draudėjas atsako už tai, kad jo mokama draudimo įmoka laiku patektų į draudiką sąskaitą banke ir kad mokėjimo dokumentuose būtų įrašyti visi draudiko reikalaujami rekvizitai mokėjimui ir draudimo sutorčiai identifikuoti.
- 4.3. Draudimo įmokos faktinė sumokėjimo diena yra laikoma diena, kai draudimo įmoka įrašoma į draudiko ar draudiko įgalioto draudimo tarpininko nurodytą sąskaitą banke arba sumokama grynaisiais ir tenkina šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 4.2 punkto reikalavimus, kitu atveju – draudimo įmokos identifikavimo pas draudiką diena.
- 4.4. Draudimo įmokas už draudimą gali sumokėti kiti asmenys, neįgydami jokių teisių į draudimo sutartį ir sumokėtas draudimo įmokas.
- 4.5. Jei draudimo įmoka ar jos dalis nesumokama sutartu laiku, draudikas turi teisę skaičiuoti 0,02 % dydžio delspinigius nuo nesumokėtos sumos už kiekvieną uždelstą dieną.
- 4.6. Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutartyje nustatytu laiku (išskyrus atvejus, kai draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu), draudikas apie tai privalo pranešti draudėjui raštu nurodymams, kad per 30 dienų nuo pranešimo išsiuntimo draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutarties pasibaigimas. Atskiru draudėjo ir draudiko susitarimu nurodytas įmokos apmokėjimo terminas gali būti pratęsiamas. Pratęsimas šalių susitarimu galimas tik tuo atveju, jeigu nesibaigė mėnuo, nurodytas draudimo sutarties pasibaigimo draudiko pranešime dėl nesumokėtos įmokos date.
- 4.7. Tuo atveju, kai draudimo įmoka iš dalies buvo sumokėta ir po sutarties nutraukimo dėl įmokos nesumokėjimo lieka klientui gražintina suma, iš gražintinos įmokos dalies atskaičiuojama suma, numatytas šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.8.3 punkte.

5. Draudėjas ir draudiko teisės ir pareigos sutarties galiojimo laikotarpiu

- 5.1. Draudėjo teisės:
- 5.1.1. draudžiamąjį įvykiu atvejais reikalauti, kad draudikas įstatymuose ir (ar) draudimo sutartyje nustatyta tvarka išmokėtų draudimo išmoką;
- 5.1.2. nutraukti draudimo sutartį raštu pranešdamas apie tai draudikui ne mažiau kaip prieš 15 dienų iki pabaigos nutraukimo dienos; prašymas nutraukti draudimo sutartį turi būti pasirašytas draudėjo ar jo įgalioto asmens; pranešimo pateikimo tvarka aprašoma šių Bendrųjų draudimo sąlygų 11 skyriuje (Informacijos kitai sutarties šaliai teikimo tvarka);
- 5.1.3. asmeniškai arba per įgaliotą atstovą įstatymų nustatyta tvarka gauti informaciją apie draudžiamąjį įvykiu tyrimą; susipažinti su draudiko tvarkomais savo asmens duomenimis ir jų tvarkymo pobūdžiu, reikalauti ištaisyti neišsamius, neteisingus, netikslius asmens duomenis arba juos ištrinti, apriboti jų tvarkymą arba nesutikti su jo pobūdžiu, taip pat prašyti juos perkelti;
- 5.1.5. reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką, jei draudimo rizika sumažėja, o draudikui nesutikus pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar sumažinti draudimo įmokos – kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms arba nutraukti draudimo sutartį joje nustatyta tvarka.
- 5.2. Draudiko teisės:
- 5.2.1. padidėjus draudimo rizikai ar kitaip iš esmės pasikeitus draudimo sutarties aplinkybėms, draudikas gali reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir (arba) perskaičiuoti draudimo įmoką; jeigu draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos, draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo pasikeitus esminėms sutarties aplinkybėms; jeigu draudėjas apie draudimo rizikos padidėjimą ar iš esmės pasikeitus aplinkybėms nepraneša, draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos įmokos; tačiau draudikas neturi teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį, jeigu išnyko aplinkybės, galėjusios sukelti draudimo rizikos padidėjimą. Draudimo rizikos padidėjimo atveju nustatomi draudimo rūšies sąlygos, papildomose sąlygose ir kituose draudimo sutartį sudarančiuose dokumentuose.

- 5.2.2. draudikas gali nutraukti draudimo sutartį raštu pranešdamas apie tai draudėjui prieš 7 kalendorines dienas, jeigu:
- a) draudėjas ar apdraustasis nesilaikė saugumo reikalavimų ir nepašalina iki sudarant sutartį ar draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu draudiko nurodytų trūkumų – tai laikoma esminiu draudimo sutarties pažeidimu;
- b) draudėjas ar apdraustasis tyčia padarė žalą;
- c) draudėjas ar apdraustasis įvykus draudžiamajam įvykiui apgaulingai pateikė draudikui neteisingą ar neišsamią informaciją, kuri yra svarbi nustatant draudimo išmokos dydį, neteisiškai būdais siekiant gauti draudimo išmoką.
- 5.2.3. informuoti draudėją apie besibaigiančią draudimo sutartį, jei šis yra tinkamai įgyvendinęs savo privalolę pateikti aktualius kontaktinius duomenis.
- Draudiko teisės tuo atveju, kai draudėjas nesumoka draudimo įmokos, apibrėžtos šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 4.5–4.6 punktuose.
- 5.3. Draudėjo pareigos:
- 5.3.1. mokėti draudimo įmokas draudimo sutartyje nurodytais terminais; atliekant mokėjimo pavedimą mokėjimo dokumentuose įrašyti visus draudiko reikalaujamus rekvizitus, kad būtų galima identifikuoti mokėtoją ir draudimo sutartį;
- 5.3.2. vykdyti draudiko nurodymus siekiant mažinti riziką ir laikytis saugumo priemonių, nustatytų draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose ar draudimo sutartyje;
- 5.3.3. nedelsiant pranešti draudikui apie padidėjusią riziką ar kitą atvejį, kai iš esmės keičiasi draudimo sutartyje nustatytos aplinkybės; rizikos padidėjimas ir kiti atvejai, dėl kurių iš esmės keičiasi draudimo sutartyje numatytos aplinkybės, apibrėžiami draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose ar draudimo sutartyje;
- 5.3.4. tuo atveju, jei draudėjas ir apdraustasis arba naudotojas gavėjas nesutampa, informuoti apdraustąjį ir (arba) naudotoją apie sudarytą draudimo sutartį, supažindinti juos su draudimo sutarties sąlygomis ir jų pakeitimais;
- 5.3.5. draudžiamąjį įvykiu atveju ar susiklosčius aplinkybėms, dėl kurių kyla realus draudžiamąjį įvykiu pavojus, draudėjas privalo užregistruoti įvykį draudiko tinklalapyje www.gjensidige.lt arba informuoti draudiką bendruoju telefonu 1626 ar elektroniniu paštu info@gjensidige.lt ir vykdyti pareigas, nustatytas draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose ar draudimo sutartyje;
- 5.3.6. jei išmokėjus draudimo išmoką ar jos dalį paaiškėja, kad pagal draudimo sutartįje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti išmokėta mažesnė, draudikui raštu pareikalavus per 30 kalendorinių dienų grąžinti šiam draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus.
- 5.4. Draudiko pareigos:
- 5.4.1. mokėti draudimo išmokas taisyklingai ir įstatymų nustatyta tvarka;
- 5.4.2. jeigu draudimo išmoka neišmokėta, kas 30 dienų nuo pranešimo apie draudžiamąjį įvykiu gavimo dienos raštu išsamiai informuoti draudėją (naudotoją gavėją ar nukentėjusį trečiąjį asmenį) apie draudžiamąjį įvykiu tyrimo eigą, išskyrus atvejus, kai trūksta dokumentų ar informacijos tik iš draudėjo (naudotoją gavėją ar nukentėjusio trečiojo asmens) ir draudėjas (naudotoją gavėją ar nukentėjusį trečiąjį asmenį) jau yra informuotas apie dokumentus ar informaciją, kuriuos šis asmuo privalo pateikti draudžiamąjį įvykiu tyrimui;
- 5.4.3. nesutaęs su draudėju dėl draudimo išmokos dydžio, draudėją pabaigavimu išmokėti sumą, lygią draudimo sutarties šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei nustatyta, kad įvykis yra draudžiamasis, ir jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsęs ilgiau kaip 3 mėnesius;
- 5.4.4. pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir perskaičiuoti draudimo įmoką, jei sutarties galiojimo laikotarpiu iš esmės pasikeitė aplinkybėms draudimo rizika sumažėja;
- 5.4.5. grąžinti draudėjui sumokėtą draudimo įmoką už likusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, jeigu draudimo sutarties nutraukiama dėl to, kad jai išsigaliojus draudžiamąjį įvykiu galimybė arba draudiminė rizika išnyko dėl aplinkybių, nesijusių su draudžiamąjį įvykiu (draudimo objekto žuvo dėl priešasčių, nesijusių su draudžiamąjį įvykiu, ir kt.).
- 5.5. Draudimo rūšies sąlygos, papildomose sąlygose, draudimo sutartyje gali būti apibrėžiamos ir kitos draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos.

6. Draudimo išmokos mokėjimo tvarka

- 6.1. Draudimo išmokos yra mokamos už draudžiamuosius įvykius, numatytus draudimo rūšies sąlygose sutartos draudimo sutarties apsaugos ribose.
- 6.2. Draudimo išmokos apmokėtinamos Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
- 6.3. Draudėjas, apdraustasis ir (ar) nukentėjęs trečiasis asmuo privalo pateikti draudikui visus reikiamus dokumentus ir informaciją dėl draudžiamąjį įvykiu priešasčių ir pasekmių, reikalingus draudimo išmokos dydžiui nustatyti, taip pat dokumentus ir informaciją, kuri patvirtina draudžiamąjį įvykiu buvimą, žalos apimtį ir pan.
- 6.4. Draudimo išmokos mokėjimo terminai:
- 6.4.1. draudikas neturi teisės mokėti ar atsisakyti mokėti draudimo išmoką, neįsitikinęs draudžiamąjį įvykiu realumu ir nepatvirtinęs visos jam priėmamos informacijos;
- 6.4.2. draudimo išmoka išmokama ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai draudikas gaus visą reikiamą dokumentais pagrįstą informaciją, svarbią ir būtina draudžiamąjį įvykiu faktui, aplinkybėms, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui nustatyti;
- 6.4.3. jei dėl įvykiu, kuris gali būti pripažintas draudžiamąjį, draudėjui reikiama civilinis ieškiny, keliami baudžiamąjį byla, jo atžvilgyje yra pradėtas teismo procesas, atliekamas ikiteisminis tyrimas arba kitas privalomas valstybės institucijos tyrimas, draudikas turi teisę atidėti išmokos mokėjimą iki ikiteisminio tyrimo ar kitos privalomai tyrimą atliekančios institucijos tyrimo pabaigos ir (ar) iki teismo sprendimo įsiteisėjimo arba bylos sustabdymo ar nutraukimo dienos;
- 6.4.4. jei draudimo išmoka neišmokėta, kas 30 dienų nuo pranešimo apie draudžiamąjį įvykiu gavimo dienos draudikas privalo raštu išsamiai informuoti draudėją (naudotoją gavėją ar nukentėjusį trečiąjį asmenį) apie draudžiamąjį įvykiu tyrimo eigą, išskyrus atvejus, kai trūksta dokumentų ar informacijos tik iš draudėjo (naudotoją gavėją ar nukentėjusio trečiojo asmens) ir draudėjas (naudotoją gavėją ar nukentėjusį trečiąjį asmuo)

- 6.4.5. jau yra informuotas apie dokumentus ar informaciją, kuriuos šis privalo pateikti draudžiamąjį įvykiu tyrimui;
- 6.4.6. Jei nustatyta, kad įvykis yra draudžiamasis, o draudėjas ir draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio ir tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsęs ilgiau kaip 3 mėnesius, draudėjo pabaigavimu draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai.
- 6.5. Draudimo išmoka yra mokama į draudėją (naudotoją gavėją) arba jo raštu nurodyto asmens banko sąskaitą. Jei apdraustasis nepilnametis, draudimo išmoka mokama: tik į jo asmeninį banko sąskaitą;
- 6.5.1. jei nepilnamečiui nėra sukakę 14 m. – vienam iš jo tėvų, jei yra raštiškas kito sutikimas;
- 6.5.2. sukakusio 14 m. nepilnamečio raštišku sutikimu – vienam iš jo tėvų;
- 6.5.3. Draudikas, mokėdamas draudimo išmoką draudėjams, turintiems teisę įstatymų nustatyta tvarka susigrąžinti mokesčius dėl draudimo objekto atstatymo iki buvusios būklės, mažina draudimo išmoką atitinkama galimų susigrąžinti mokesčių suma. Šiuo atveju skaičiuojant išmokos dydį pirmiausia atima mokesčių suma, o po to išskaita.
- 6.7. Atleidimas nuo draudimo išmokos mokėjimo:
- 6.7.1. draudikas atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką, jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl draudėjo, apdraustąjo ar naudoto gavėjo tyčios, išskyrus teisės aktu numatytus atvejus;
- 6.7.2. draudimo išmoka nėra mokama, jei reikalavimas ją mokėti remiasi apgaulę, t. y. jei draudėjas, su juo susiję asmenys, apdraustasis ar naudoto gavėjas bandė sukaldinti draudiką klaidodamas faktus, pateikdamas neteisingus duomenis, neįteisėtai papildindamas nuostolių sumą;
- 6.7.3. teisės aktai gali nustatyti ir kitus atleidimo nuo draudimo išmokos mokėjimo atvejus.
- 6.8. Draudikas turi teisę sumažinti draudimo išmoką, jei draudėjas, apdraustasis ir naudoto gavėjas arba kuris nors iš jų: tinkamai neinformuoja draudiką, pateikia neteisingą ar nepilną informaciją apie draudžiamąjį įvykį;
- 6.8.2. nesima priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžio sumažinimui;
- 6.8.3. nesilaiko draudimo sutarties sąlygų ar pratingų draudiko reikalavimų, susietų su draudimo rizikos sumažinimu; nesuteikia draudikui galimybės tinkamai įvertinti nuostolių dydį ir priežastis;
- 6.8.5. nesima priemonių, kurios leistų išsiaiškinti žalos atlyginimą iš jų padariusio asmens, ar veikia tokiu būdu, kad sukelia sunkumų draudikui įgyvendinti jo reikalavimus teisę (subrogaciją).
- 6.8.2. Draudikas privalo įrodyti aplinkybes, kurios atleidžia jį nuo draudimo išmokos mokėjimo ar leidžia ją sumažinti.
- 6.10. Draudikas, nusprendęs atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar jos dalį, privalo įvertinti draudėją kaltę, pažeidimo svarbą, ryšį tarp pažeidimo ir pasekmių, dėl pažeidimo atsiradusį žalą ir atlyginti.
- 6.11. Jei išmokėjus draudimo išmoką paaiškėja, kad pagal draudimo sutartįje numatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti mažinama, draudiko rašytiniu reikalavimu per 30 kalendorinių dienų draudėjas privalo grąžinti draudikui visą draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus įstatymų numatytus atvejus.
- 6.12. Draudimo įmokos įskaitymas:
- 6.12.1. iš draudimo išmokos draudikas turi teisę (bet neprivalo) išskaičiuoti nesumokėtą draudimo įmoką, kurios mokėjimo terminas suėjęs, ir kitas laiku nesumokėtas sumas; jei išskaičiuojamas nėra daromas, draudėjui lieka pareiga sumokėti numatytas draudimo įmokas ir kitas įsiskolinimus;
- 6.12.2. jei išmokėjus draudimo išmoką draudimo sutarties pasibaigimą, iš draudimo išmokos išskaitomas visos pagal tą draudimo sutartį nesumokėtos draudimo įmokos.
- 6.13. Draudikas neatlygina žalą ir nesuteikia draudiminės apsaugos, jei tokių žalos atlyginimui arba draudiminės apsaugos suteikimui taikomos Jungtinių Tautų prekybos, ekonominės ar kitos sankcijos, draudimai, apribojimai bei kiti draudikui taikomi įstatymai, nurodymai ir reglamentai.

7. Pareiga saugoti informaciją

- 7.1. Draudikas neturi teisės atskleisti draudimo veikloje įgytos informacijos apie draudėją, apdraustąjį asmenį ar naudoto gavėją, jų sveikatos būklę ir turtingumą padėti bei kitos draudimo sutartyje nustatytos informacijos, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis. Draudikas, pažeidęs šią pareigą, privalo atlyginti draudėjui, apdraustam asmeniui ar naudoto gavėjui padarytą turtingą ir neturtingą žalą.
- 7.2. Informacija apie draudėją, apdraustąjį ar naudoto gavėją, kurią draudikas gavo vykdydamas draudimo veiklą, gali būti atskleista:
- 7.2.1. teismams, teisėsaugos ir kitoms institucijoms įstatymų nustatytais atvejais;
- 7.2.2. teismui, nagrinėjančiam draudėjo (pareiškėjo) ir draudiko ginčus;
- 7.2.3. perdraudikas, draudiko akcininkų grupės įmonėms;
- 7.2.4. draudiko sandomiems ekspertams, atstovams, konsultantams ir kitiems subjektams, teikiantiems draudikui paslaugas; arbitražiniam teismui, nagrinėjančiam draudėjo ir draudiko ginčą, draudėjo įgaliotajam atstovui ar tarpininkui;
- 7.2.6. gavus draudėjo sutikimą arba prašymą;
- 7.2.7. kitais draudiką įpareigojančiais teisės aktais nustatytais atvejais.

8. Teisių ir pareigų perleidimas pagal draudimo sutartį

- 8.1. Draudikas turi teisę iš draudimo sutarties kylančias savo teises ir pareigas perleisti kitiems draudikas įstatymų numatyta tvarka. Apie ketinimą perleisti iš draudimo sutarties kylančias savo teises ir pareigas draudikas turi informuoti įstatymų nustatyta tvarka.
- 8.2. Draudėjas be rašytinio draudiko pritarimo neturi teisės perduoti savo teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį.

9. Ginčų tarp draudėjo ir draudiko sprendimo tvarka

Skundus dėl draudiko ar draudimo produktų platintojo veiklos galite pateikti ADB „Gjensidige“.

Išsami informacija apie skundų pateikimo ir ginčų nagrinėjimo tvarką, įskaitant dėl draudimo produktų platinimo veiksnių, skelbiama draudiko tinklalapyje www.gjensidige.lt.
Ginčai, kylantys iš draudimo sutarties, sprendžiami derybomis. Jei šalyje nepasiekia susitarimo, ginčas sprendžiamas arba nagrinėjamas neteisėtine tvarka Lietuvos banke, Totorių g. 4, LT-01103 Vilnius (daugiau informacijos www.lb.lt) arba teisme pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

10. Draudimo sutarčiai taikoma teisė

Draudimo sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė, jeigu draudimo sutartyje (individualioje draudimo sutartyje arba draudimo liudijime) šalys nesutarė kitaip.

11. Informacijos kitai sutarties šaliai teikimo tvarka

- 11.1. Bet koks pranešimas, kurį viena draudimo sutarties šalis privalo perduoti kitai šaliai, turi būti pateikiamas raštu. Tarpininčiai nėra galioti šiuos pranešimus priimti.
- 11.2. Pranešimai kitai sutarties šaliai siunčiami raštu, paštu, elektroniniu paštu arba naudojantis kurjerio paslaugomis. Pranešimas, draudimo liudijime nurodytu adresu išsiųstas sutarties šaliai elektroniniu ar paprastu paštu, fakso numeriu arba įteiktas kurjerio, laikomas įteiktas tinkamai pagal šias Taisykles, išskyrus šiose Taisyklėse numatytus atvejus. Draudimo sutarties šalys privalo informuoti vieną kitą apie pasikeitimus adresą ar kitus kontaktinius duomenis per 15 dienų nuo šių duomenų pasikeitimo.
- 11.3. Laikoma, kad pranešimo tinkamo įteikimo diena yra:
 - 11.3.1. kita darbo diena po pranešimo išsiuntimo dienos – siunčiant elektroniniu paštu;
 - 11.3.2. siunčiant paštu:
 - a) paprastu laišku išsiųstas pranešimas laikomas įteiktu praėjus pratingam terminui po jo išsiuntimo;
 - b) registruotu laišku išsiųsto pranešimo gavimo diena, nurodyta oficialiame pašto įstaigos spaude;
 - c) per kurjerį siunčiamo pranešimo diena laikoma jo įteikimo diena.

12. Asmens duomenų apsauga

- 12.1. Draudikas tvarko asmens duomenis, gautus iš draudėjo, keitinančio naudotis ar besinaudojančio draudiko paslaugomis, taip pat gautus iš kitų šaltinių (pvz., valstybės ar privačių asmenų valdomų registru, kitų trečiųjų šalių).
- 12.2. Draudikas savo interneto tinklalapyje www.gjensidige.lt skelbia išsamesnę informaciją apie vykdomą asmens duomenų tvarkymą.

II. Mobiliosios technikos draudimo sąlygos

PATVIRTINTA:

Valdybos 2016 m. vasario 18 d. nutarimu.
Sąlygos įsigaliojo nuo 2016 m. kovo 1 d.

1. Papildomos sąvokos

- 1.1. **Mobilioji technika** – kurios nors veiklos srities mobiliosios mašinos, mobilūs mechanizmai ar jų įtaisai, įrankiai.
- 1.2. **Saugoma teritorija** – aptverta (uždara), tamsiu paros metu apšviesta teritorija su kontroliuojamu transporto priemonių įvažiuoimu ir išvažiuoimu bei fizinių asmenų įėjimu ir išėjimu, kurioje esantis draudimo objektas įmonės personalo ar apsaugos darbuotojų saugomas visą parą.
- 1.3. **Saugumo reikalavimai** – pareiga laikytis reikalavimų, išvardytų draudimo sutartyje, nustatytų teisės aktais ar kitaip nurodytu raštu, skirtų apsaugoti nuo žalos ar sumažinti galimą žalą atsirasti.
- 1.4. **Subrogacija** – draudiko teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens (atgretinimo reikalavimo teisė).
- 1.5. **Su draudėju susiję asmenys** – draudėjo darbuotojai ir asmens, dirbantys darbo sutarties pagrindu, draudėjo valdybos nariai; teisėti draudimo objekto valdytojai.

2. Draudimo objektas

- 2.1. Draudimo objektas yra turiniai interesai, atsiradę dėl draudimo sutartimi draudžiamos mobiliosios technikos (toliau tekste - turtas) sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo dėl draudimo sutartyje nustatytų draudžiamųjų įvykių.
- 2.2. Draudimo sutartyje gali būti draudžiamas turtas, kuris:
 - 2.2.1. priklauso draudėjui;
 - 2.2.2. draudėjo gautas išimokėtinai arba išperkamosios nuomos būdu; išnuomotas pagal turto nuomos sutartį;
 - 2.2.3. rašytinėse sutarties pagrindu gautas iš kitų subjektų perduoti, saugoti, panaudoti ar kitais draudimo liudijime nurodytais pagrindais, jeigu jo nėra apraудžes savininkas.
 - 2.3. Draudimo objektu gali būti:
 - 2.3.1. statybinės mašinos ir jų įrenginiai;
 - 2.3.2. žemės ūkio technika;
 - 2.3.3. miško bei specialiosios paskirties arba kitais darbams naudojama mobilioji technika;
 - 2.3.4. mobiliosios technikos papildomi įrenginiai, reikmenys ir atsarginės dalys (t.y. mobiliosios įrenginių dalys, kurios su pagrindiniu įrenginiu nėra neatskiriama sudėties) yra apdrausti tik tuomet, kai kiekvienas iš jų atskirai su savo draudimo sumomis nurodyti apdrausta turto sąraše;
 - 2.3.5. kartu su mobiliąja technika draudžiamos duomenų laikmenos (skaitmeniniai mašinų informacijos kaupikliai), jeigu jos negali būti keičiamos (pvz., įvairių rūšių plėkštėlės), duomenys (mašinų priimama informacija), jeigu jie būtini pagrindinei apdraustojo daikto funkcijai (įmonių sistemų programiniai duomenys ar jiems priyrigstantys duomenys); kitos duomenų laikmenos ir duomenys apdraudžiamai tik tada, jeigu dėl to yra atskirai susitarta;
 - 2.3.6. papildomos išlaidos už papildomą darbą, darbą išieiginį ir švenčių dienomis, skubų krovininį pakrovimą ir pervežimą,

ypatingais atvejais – už krovininį pervežimą lėktuvais; šios išlaidos susijusios su nuostoliu, susidariusiu dėl draudžiamojo įvykio, likvidavimu. Šios papildomos išlaidos atlyginamos tik tuo atveju, jeigu pasirinkta papildoma sąlyga „A“;

- 2.3.7. papildomos išlaidos grunto išvalymo darbam, judėjimui ir apsaugai po draudžiamojo įvykio. Šios papildomos išlaidos atlyginamos tik tuo atveju, jeigu pasirinkta papildoma sąlyga „B“;
- 2.3.8. draudimo sutartyje gali būti nurodomi ir kitokie turto draudimo objektai;
- 2.3.9. draudžiamas tik tas turtas, kuris nurodytas draudimo sutartyje ar draudimo liudijime.
- 2.4. Jei draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, papildomai suteikiama draudimo apsauga:
 - 2.4.1. draudžiamojo įvykio vietas sutarkymo išlaidos (draudžiama pirmos rizikos draudimui): maksimali draudimo išmoka pagal šį išplėtimą vienam įvykiui ir visam draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui – 10 % nuo nuostolio sumos, bet ne daugiau kaip 3.000 EUR. Draudžiamojo įvykio vietas sutarkymo išlaidos, skirtingai turtą toje pačioje draudžiamos vietoje arba nugalbentį iki artimiausio sąartyno ir pan.); apdraustam turtui, buvo būvna laikina perkeltas iš draudimo vietas, jei tai buvo būtina dėl įvykusio ar realiai grėsusio draudžiamojo įvykio. Draudėjo pareiga saugoti turtą išlieka ir minėto perkėlimo atveju.
 - 2.5. Jeigu nėra nustatyta kitaip draudimo sutartyje, nėra apdraudžiama ir draudimo objekto nelaiškoma:
 - 2.5.1. transporto priemonės, kurios pritaikytos tik kroviniams ar žmonėms vežti;
 - 2.5.2. vandens ir oro transporto priemonės (pvz., orlaiviai, laivai, valtyis);
 - 2.5.3. eksploatacinės ir pagalbines medžiagos (pvz., degalai, chemikalai, filtravimo medžiagos, tepalai, aušinimo skysčiai ir valymo priemonės);
 - 2.5.4. kitos dalys, kurios pr įrenginio eksploatacinį laikotarpį paprastai daug kartų keičiamos (pvz., formos, matricos, štampai, sietai, žarnos, filtrinės medžiagos, gumos, tekstilės bei dirbtiniai medžiagų dangos, taip pat apsauginė danga, guoliai, trupintuvų kūjai ir plokštės).
 - 2.6. Susitarus dėl kurio nors iš objektų, išvardintų šių taisyklių II dalies 2.5. punkte, draudimo, šis faktas turi būti nurodytas draudimo liudijimo papildomose sąlygose ar kitur draudimo sutartyje. Savaiminis tokių objektų vertės įtraukimas į draudimo sumą, dėl to nesiusarus papildomai ir to neįvardijus draudimo liudijime, nesudaro pagrindo laikyti šiuos objektus apdraustais.

3. Draudimo vieta

- 3.1. Draudimo apsauga galioja tik draudimo sutartyje nurodytoje draudimo vietoje. Kaip draudimo vieta gali būti nurodyti adresai, žemės sklypai, teritorijos.
- 3.2. Draudimo apsauga galioja ir kitoje draudimo vietoje, nei nurodyta draudimo sutartyje, tik tuo atveju, kai draudimo objektas buvo perkeltas iš draudimo vietas dėl atsitikusio ar realiai grėsusio draudžiamojo įvykio ir toje draudimo vietoje, į kurią jis buvo perkeltas, buvo sunaikintas, sugadintas ar dingo. Tačiau draudimo apsauga galioja tik tuo atveju, jeigu dėl turto perkėlimo nepadidėja draudimo rizika (draudimo rizikos padidėjimo atveju nustatyti šių taisyklių II dalies 9. punkte). Jeigu dėl turto perkėlimo padidėja draudimo rizika, draudėjo pareigos nustatytos šių taisyklių II dalies 8.3.5. punkte. Tokiu atveju draudėjui išlieka pareiga rūpintis turto saugumu.

4. Draudimo vertė

- 4.1. Draudimo vertė – vertė, kuria remiantis apskaičiuojamas nuostolis ir mokama draudimo išmoka.
 - 4.2. Nustatomi du draudimo vertės tipai.
 - 4.2.1. **Nauja vertė** – tai išlaidos, reikalingos tokios pat paskirties, rūšies, tipo, kokybės, galingumo ir kitų parametrų naujam turtui įsigyti ar pagaminti, įskaitant transportavimą, montavimą ir kitas būtinas išlaidas. Tais atvejais, kai tokių pačių parametrų turtas jau nebegaminamas, jei jo neįmanoma įsigyti dėl kitokių priežasčių ar įsigijimo išlaidos būtų neproporcingai aukštos, nauja vertė laikomos išlaidos, būtinos turtui, pagal parametrus kiek įmanoma panašesniam į draudžiamą turtą, įsigyti, pagaminti, įskaitant transportavimą ar montavimo išlaidas ir kitas būtinas kaštus, atskaičiuavus kokybės pagerinimo vertę.
 - 4.2.2. **Rinkos vertė** – tai pinigų suma, už kurią galima būtų įsigyti tos pačios paskirties, amžius, analogiški parametrai ir techniniai charakteristikai naudotą turtą. Rinkos vertė gali būti įvertinama atsižvelgiant į turto būklę, ridą ir į kitas rinkos vertei įtaką darančius faktorius.
 - 4.3. Turtas, draudimo sutarties sudarymo dieną ne senesnis nei 5 metų, yra draudžiamas nauja vertė. Kai turtas sutarties sudarymo dieną yra 5 metų ir senesnis, jis draudžiamas rinkos vertė, jeigu draudimo sutartyje nenurodyta kitaip dėl naujos rinkos vertės taikymo, išskyrus atvejus, nurodytus šių taisyklių II dalies 4.4. punkte.
 - 4.4. Jei tarp turto, apdrausto nauja vertė, yra stipriai nudėvėto turto (turto, kuris nusidėvėjęs 60% ir daugiau), draudimo nuostolio dydis apskaičiuojamas ir draudimo išmoka už tokį turtą mokama remiantis rinkos vertė, išskyrus atvejus kai:
 - 4.4.1. šalys draudimo sutartyje nustato kitokį būdą atskirti naują, rinkos vertė draudžiamą turtą;
 - 4.4.2. draudimo sutartyje nustatoma, kad ši sąlyga netaikoma.
 - 4.5. Draudėjas yra atsakingas už draudžiamo objekto draudimo vertės teisingumą ir draudimo sumos atitikimą draudimo vertei. Draudėjas turi atsižvelgti į galimą turto vertės padidėjimą draudimo laikotarpiu. Jeigu draudimo sutarties yra tęstinė ar ilgalaikė, keičiantis turto vertėms dėl kainų augimo arba nusidėvėjimo, privalo peržiūrėti draudimo sumas, kad būtų išvengta nevisiško draudimo ar draudimo padidinta vertė, tenka draudėjui.

5. Draudimo suma. Nevisiškas draudimas. Draudimas padidinta vertė. Dvigubas draudimas. Išskaita

- 5.1. Turtas yra apdraudžiamas sutarta draudimo suma, nurodyta draudimo liudijime ar kitur draudimo sutartyje kiekvienai objektų grupei arba kiekvienam objektui atskirai.
- 5.2. Draudimo išmoka nesumažina draudimo sumos, nustatytos draudimo liudijime, jeigu apdraustas turtas atstatomas

(draudėjas įsigyja, pastato, pagamina, suremontuoja per draudžiamąjį įvykį sunaikintą, sugadintą ar prarastą turtą).
Jei draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma mažesnė už draudžiama turto draudimo vertę įvykio dieną, taikoma nevisiško draudimo sąlyga: draudikas privalo atlyginti draudėjui (apdraustajam, naudos gavėjui) nuostolių dalį, lygią proporcijai tarp draudimo sumos ir draudimo vertės, išskyrus, jei sutartyje nustatyta, kad draudžiama pirmosios rizikos draudimu. Draudžiant pirmosios rizikos draudimu, draudimo išmoka mokama iki draudimo sutartyje nurodytos draudimo sumos, neatsižvelgiant į tai, kad draudimo suma mažesnė už draudimo vertę. Draudžiant pirmąją riziką, nevisiškas draudimas galioja tuomet, kai draudimo vertė, nurodyta prašyme draudimo sutarčiai sudaryti ar kituose dokumentuose, draudėjo ar jo atstovo pateiktuose iki sudarant draudimo sutartį, yra mažesnė už draudimo vertę įvykio dieną.

- 5.6. Tais atvejais, kai apdraustojas turto draudimo vertė draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu padidėja iki 10%, palyginti su draudimo vertė sudarant draudimo sutartį, nevisiško draudimo sąlyga nėra taikoma, tačiau draudimo išmoka tokiu atveju negali būti didesnė nei draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma.
- 5.7. Jeigu draudimo suma, nurodyta draudimo sutartyje, viršija draudimo vertę (toliau tekste – draudimas padidinta vertė), draudimo sutartis negalioja tai draudimo sumos daliai, kuri viršija draudimo vertę.
- 5.8. Jeigu draudimo įmokos mokamas periodiškai ir nustatoma, kad draudžiama padidinta suma, o draudimo įmoka dar nėra visiškai sumokėta, likusi mokėti draudimo įmokos suma sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimo dydžiui. Jei draudėjui priklauso draudimo išmoka už tą patį nuostolį pagal kelias draudimo sutartis (toliau tekste – dvigubas draudimas), tuomet kiekvienas draudikas atlygina nuostolius proporcingai savo atsakomybės daliai, tačiau bendra išmokų suma negali viršyti nuostolių sumos.
- 5.10. Jeigu draudimas įvykis įvyko dėl trečiųjų asmenų veiksmų, yra nustatyti kaltininkai bei įstatymu nustatyta tvarka įrodyta jų kaltė, draudikas moka draudimo išmoką neišskaičiuodamas besąlyginės išskaitos.
- 5.11. Jei kelios turto grupės (nurodytos šių taisyklių II dalies 2.3. punkte), esančios vienoje draudimo vietoje ir apdraustos vieno draudimo sutartimi, sugadinamos ar sunaikinamos dėl to paties draudžiamojo įvykio, taikoma tik viena, didžiausia, konkrečiam draudžiamajam įvykiui draudimo liudijime ar draudimo sutartyje nurodyta išskaita.

6. Draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai

- 6.1. Draudimo apsauga galioja tų įvykių atvejis, kurie numatyti draudimo liudijime ar kitur draudimo sutartyje. Be žemiau minimų, gali būti taikomi ir kitokie draudžiamieji įvykiai, kurie nustatomi papildomose sąlygose, nurodyti draudimo liudijime ar individualiai aptarti draudimo sutartyje.
- 6.2. Už šių taisyklių II dalies 2.3.5. punkte apdraustas nurodytus objektus atlyginama tik tuo atveju, jeigu duomenų praradimo ar pasikeitimo nuostoliai atsiranda dėl apdraustos duomenų kaupiklio, kuriame buvo sukaupti šie duomenys, rizikos. Už žalą, padarytą apdraustos mobiliosios technikos elektroninėms dalims, draudimo išmoka mokama tik tuomet, kai galima įrodyti, jog apdrausta rizika pakeičiamą vieneta (remonto atveju įprastos vieneto pakeitimas) ar bendrą visą apdraustą daiktą veikė iš išorės.
- 6.4. **Ugnis**
- 6.4.1. Draudžiamuoju įvykiu pagal ugnies riziką laikomas staigus ir netikėtas draudžiamojo turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl šių įvykių, atsitikusių draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu:
 - a) gaisro, dūmų, suodžių – ugnies, kilusios ne šiam tikslui skirtingame židinyje, taip pat dūmų, suodžių, išsiveržusių iš gaisro vietos bei skysčio ištekėjimo iš sprinklinės sistemos, jei suveikus dėl gaisro; taip pat atlyginami nuostoliai, padaryti gesinant gaisrą ar dėl greita vykuso gaisro;
 - b) žaibo trenkimo – tiesioginė žaibo iškvopa į apdraustąjį turtą; atlyginami taip pat ir tie tiesioginiai nuostoliai, kurie susidarė ant apdrausto turto užviritus žaibo įtrenkimo poveikties medžiagos, stulpams, pastatams ir pan.;
 - c) sprogiamo – dūjų ar garų plėtimosis savybe pagrįsta staiga vykstančio jėgos pasireiškimo;
 - d) valdomo (arba dėl gedimo, avarijos, klaidingų piloto veiksmų ir pan. tapusio nevaldomu) skraidymo aparato, jo dalies, krovininių užkirtimo ar atsitrenkimo.
- 6.4.2. Nedraudžiamieji įvykiai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo dėl:
 - a) netiesioginio žaibo poveikio, elektros įtampos svyravimo, trumpo jungimo apdraustame turte;
 - b) subatmosferinio slėgio, sprogiomo vidaus degimo varikluose, garo katiluose, talpyklose, vamzdžiuose. Išskyrus atvejus, kai šie įvykiai sugadino ar sunaikino ir kitą apdraustą turtą;
 - c) šilumos poveikio lydant, suvirinant, džiovinant, lyginant, rūkant, kepatant ir pan., išskyrus atvejus, kai gaisras išplito ir sunaikino ar sugadino ir kitą apdraustą turtą;
 - d) sprogiomo, kai talpyklose, vamzdžiuose ar įrengimuose susidarė vakuumas ar sumažėjo slėgis. Dėl šio įvykio atsiradę nuostoliai kitam apdraustam turtui yra atlyginami;
 - e) bendrijų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių taisyklių II dalies 6.11. punkte.

Vanduo

- 6.5.1. Nedraudžiamuoju įvykiu pagal vandens riziką laikomas staigus ir netikėtas draudžiamojo turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl šių įvykių, atsitikusių draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu:
 - a) netikėto skysčio išsiliejimo ar garų išsiveržimo iš stacionarių pastato viduje esančių vandentiekio, kanalizacijos, šildymo, garo vamzdžių, ventiliacijos ar oro kondicionavimo sistemų, lietaus nuotekų sistemos, sukūrinų vonių ar baseinų vamzdžių ar vamzdžių, įrangos ir prietaisų, nuolat prijungtų prie minėtų sistemų.
- 6.5.2. Nedraudžiamieji įvykiai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo dėl:
 - a) lietaus ar tipstarnčio sniego vandens, prasruskusio pro stogo dangą ar išorines pastato sienas, išorinių konstrukcijų jungtis, nesandarini uždarytus langus, duris,

- angas, kurių neturėtų būti pastato išorinėse sienose, stoge;
- vandens išsiliejimo iš vamzdynų, kurie buvo pažeisti juose užšalus vandeniui dėl netinkamo šildymo, arba žalos pastatams, kurie nėra eksploatuojami;
 - skysčio išsiliejimo iš sprinklerinės sistemos, jeigu tai įvyksta įrengiant;
 - audros, liūtės, potvynio, krušos ar sniego slėgio. Tačiau šie nuostoliai gali būti atlyginami visais tais atvejais, kai pasirinkta gamtinių jėgų rizika pagal šių taisyklių II dalies 6.7. punktą;
 - gruntinio ar drenažo sistemos vandens poveikio;
 - bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių taisyklių II dalies 6.11. punkte.
- 6.6. Vagystė**
- 6.6.1.** Draudžiamuoju įvykiu pagal vagystės riziką laikomas staigus ir netikėtas draudžiamojo turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl šių įvykių, atsitikusių draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu:
- be draudėjo ar apdraustojo žinios išlaužus į užrakintas patalpas arba saugomą teritoriją, t.y. sugadinus jų konstrukcijas (sienas, stogą, langus duris, tvorą, vartus ir pan.) arba užraktus;
 - pasinaudojus raktu, anksčiau įgytu per aplėšimą arba išlaužus, kaip numatyta prieš tai a) dalyje, su sąlyga, kad apie rakto vagystės faktą yra pranešta policijai nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 24 val., sužinojus apie rakto vagystę; patekus į patalpas arba saugomą aptvertą teritoriją iki jų uždarant ir pasislėpus joje, jeigu yra pėdsakų, įrodančių šį faktą;
 - aplėšimas - panaudojant fizinę ar psichologinę prievartą arba kai atimamas turmas esant bejėgiškos būklės.
- 6.6.2.** Nedraudžiamieji įvykiai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo dėl:
- pasisavinimo ar vagystės, jeigu įvykiu aplinkybių neįmanoma nustatyti (nėra išlaužimo žymių ir nenustatytas plėšimo faktas) arba dingimas yra nustatomas tik per inventurizaciją;
 - paprastos vagystės, kuri vykdoma neįsilaužus į patalpą ar teritoriją;
 - to, kai į pastatą, patalpą ar saugomą aptvertą teritoriją patenkama panaudojus pavogtą raktą, apie kurio vagystės faktą per 24 val. nuo sužinojimo nebuvo pranešta policijai bei draudikui;
 - bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių taisyklių II dalies 6.11. punkte.
- 6.7. Gamtinės jėgos**
- 6.7.1.** Draudžiamuoju įvykiu pagal gamtinių jėgų riziką laikomas staigus ir netikėtas draudžiamojo turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl šių įvykių, atsitikusių draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu:
- audros – stipraus vėjo, maksimalių vėjo gūsių, kurių greitis viršija 18 metrų per sekundę;
 - jeigu draudimo vietoje vėjo, vėjo gūsių greičio nebuvo galima nustatyti, remiamasi tame regione atliktais meteorologinės tarnybos matavimais arba faktais, kad vėjos draudimo vietos zonoje padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams, mobiliajai technikai ar kitiems panašioms tokio paties atsparumo daiktams;
 - draudžiamas tiek tiesioginis turto sugadinimas, sunaikinimas, praradimas dėl audros, tiek atlyginama žala dėl audros, ant draudžiamo turto užvirtus medžiams, stulpams, pastatams, jų dalims ir pan.;
 - taip pat atlyginami liūtės, krušos, sniego slėgio sukelti nuostoliai;
 - krušos – ledo gabaliukų kritulių, būdingų šiltajam metų laikui;
 - kai draudimo vietoje negalima nustatyti krušos kiekinių parametru, remiamasi meteorologinių tarnybų duomenimis ir faktu, kad draudimo vietos zonoje kruša padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams, mobiliajai technikai ar kitiems tokio pat atsparumo daiktams;
 - potvynio – sausumos plotų užliejimo dėl neįprasto, staigaus ir nenumatyto upių, ežerų, kanalų ir kitų paviršinių vandens telkinių lygio pakilimo;
 - atlyginami taip pat ir tie tiesioginiai nuostoliai, kurie atsirado per potvynį ant apdrausto turto užvirtus medžiams, pastatams, jų dalims ir pan.;
 - liūtės – itin smarkaus lietaus, kai per 12 val. ar trumpesnį laiką iškrinta 15 mm ir daugiau kritulių;
 - kai draudimo vietoje negalima nustatyti kritulių kiekinių parametru, remiamasi meteorologinių tarnybų duomenimis ir faktu, kad draudimo vietos zonoje liūtis padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams, mobiliai technikai ar kitiems tokio pat atsparumo daiktams;
 - sniego slėgio – kai per 24 val. ar trumpesnį laiką iškrinta 20 cm ar daugiau kritulių sniego pavaldum, kai sniegas dėl savo svorio sulaužo apdraustą objektą;
 - kai draudimo vietoje negalima nustatyti kritulių kiekinių parametru, remiamasi meteorologinių tarnybų duomenimis ir faktu, kad draudimo vietos zonoje sniegas padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams ar kitiems tokio pat atsparumo daiktams;
 - grunto suslūgimo – natūralaus žemės grunto suslūgimo ar sumažėjimo dėl karštinės reiškinii, grunto nuosilaūzos. Nuosilaūza laikoma gamtinių jėgų sukelta savaiminė, staigi ir nenumatyta grunto slinktis šlaitu žemyn, veikiant grunto svorio jėgai.
- 6.7.2.** Nedraudžiamieji įvykiai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo:
- plytiumi ar dambų;
 - turto, esančio lauke, stoginėse, atviruose priestatuose, išskyrus atvejus, kai turtas yra pritaikytas eksploatuoti lauko sąlygomis, stoginėse, atviruose priestatuose;
 - apdraustojo turto dėl vandens, sniego, purvo patekimo į patalpų vidų per angas išoriniuose, atvirviniuose pastato elementuose (stoge, išorinėse sienose, languose, duryse) dėl jų defektų ar nusidėvėjimo, išskyrus tuos atvejus, kai šios angos atsirado dėl audros, liūtės, krušos, sniego slėgio ar kitų draudžiamųjų įvykių;
 - dėl sniego, purvo, vandens ar jų nešamų daiktų įsiveržimo pro nesandarai ar nevisiškai uždarytas angas, išskyrus tuos atvejus, kai šios angos atsirado dėl draudžiamųjų įvykių;
- tose vietovėse, kur, pagal Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos duomenis, potvynis būna ne rečiau nei vienką kartą per 7 metus. Toks įvykis negali būti laikomas staigiu ir netikėtu;
 - požeminio vandens lygio pasikeitimu;
 - patamtų poslinkiu, sienų skilimu, šlaito erozija – grūntinio vandens, šlaito paviršiumi tekančio vandens ar stovinčių vandenų ardomuoju darbu, išskyrus atvejus, kai tai yra tiesioginis draudžiamojo įvykiu padarinys;
 - dėl bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių taisyklių II dalies 6.11. punkte.
- 6.8. Piktavališka trečiųjų asmenų veikla**
- 6.8.1.** Draudžiamuoju įvykiu pagal piktavališką trečiųjų asmenų veiklos riziką yra staigus ir netikėtas draudžiamojo turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl tyčinių pavienių trečiųjų asmenų piktavališkų veiksmų.
- 6.8.2.** Nedraudžiamieji įvykiai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo, praradimo:
- sudaužius ar subraižius stiklus, tačiau šie nuostoliai gali būti atlyginami visais tais atvejais, kai pasirinkta stiklo dūžio rizika, nurodyta šių taisyklių II dalies 6.9. punkte; dėl žalos, padarytos atsitraukus transporto priemonė, tačiau šie nuostoliai gali būti atlyginami visais tais atvejais, kai pasirinkta avarijos rizika, nurodyta šių taisyklių II dalies 6.10. punkte;
 - dėl vagystės, dingimo, pasisavinimo, neteisėto užvaldymo, tačiau vagystės nuostoliai gali būti atlyginami visais tais atvejais, kai pasirinkta vagystės rizika, nurodyta šių taisyklių II dalies 6.6. punkte;
 - dėl apdrausto turto paviršius apipaišymų ar apibrėžymų; dėl bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių taisyklių II dalies 6.11. punkte.
- 6.9. Stiklo dūžis**
- 6.9.1.** Apdrausto turto vidaus ar išorinių stiklinių elementų (taip pat pagamintų iš stiklo pakaitalų: polikarbonatų, akrilinio stiklo ir pan.) ar jų tvirtinimo elementų sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas laikomas draudžiamuoju įvykiu dėl bet kokių įvykių, staiga ir netikėtai atsitikusių draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu.
- 6.9.2.** Nedraudžiamieji įvykiai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo, praradimo:
- dėl stitybos, rekonstrukcijos, remonto, montavimo darbų, išskyrus, kai tai nėra tiesioginė nuostolio priežastis;
 - transportuojant;
 - dėl darbų, susijusių su stiklo apdirbimu: pjaustymu, dažymu, poliravimu, tamsinimu ir pan.;
 - dėl sugadinimų ar įskilimų, kurie buvo iki draudimo sutarties sudarymo;
 - dėl paviršius apipaišymų ar apibrėžymų;
 - dėl bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių taisyklių II dalies 6.11. punkte.
- 6.10. Avarija**
- 6.10.1.** Draudžiamuoju įvykiu yra staigus ir netikėtas įvykis, per kurį dalyvaujant kitai draudėjui nepriklausiančiai judančiai ar nejudančiai transporto priemonėi, sugadinamas ar sunaikinama turtas.
- 6.10.2.** Nedraudžiamieji įvykiai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo:
- dėl mobiliosios technikos susidūrimo su nevaldomais judančiais objektais, įvažiavo į duobę, griovį, nuvažiovo/ nuvirto nuo kelio, atsitraukimo į medį ir pan.;
 - dėl mobiliosios technikos padangų sugadinimo įvažiuoavus į duobę, užvažiuoavus ant kliūties, kelkraščio, pašalinio daikto ir t.t.
 - dėl mobiliosios technikos eksploatavimo, nors ją buvo draudžiama eksploatuoti;
 - dėl nuostolių, kurie kilo dėl klaidų tvirtinant transportuojamą mobiliąją techniką vežančioje juos transporto priemonėje;
 - dėl bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių taisyklių II dalies 6.11. punkte.
- 6.11. Bendri nedraudžiamieji įvykiai.**
- 6.11.1.** Jei draudimo sutartyje nenumatyta kitaip, nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo, praradimo dėl:
- karo veiksmų, masinių neramumų (streikų, riaušių ir pan.), ypatingosios padėties įvedimo, diversijos, lokauto; teroristinio akto; teroristinio akto, įskaitant bet neapsiribojant, laikomas bet kurio asmens ar grupės (-ių) asmenų, veikiančių savarankiškai, ar bet kokios organizacijos (-ų), ar vyriausybės (-ių) vardu, ar susijusių su jomis, ar prievartos panaudojimo arba grasinimais tai padaryti dėl politinių, religinių, ideologinių ar etninių tikslų ir priešasčių, įskaitant pastangas daryti įtaką bet kuriai vyriausybei arba įbauginti visuomenę ar bet kurių visuomenės dalių;
 - branduolinių reakcijų, pvz., branduolio dalijimosi, branduolio sintezės ir radioaktyvus skilimas, jų tiesioginio ar netiesioginio poveikio turtui, nesvarbu, ar nuostoliai ir sugadinimai įvyksta karo ar taikos periodu, tačiau išlyga netaikoma ir nuostoliai atlyginami, jeigu jie kilo dėl branduolinių reakcijų ar reakcijų naudojimą įprastiems gamybiniais, medicinos ar mokslo tikslams, nesusiėjusiems su branduoliniomis reakcijomis bet kokiuose reaktoriuose ar greitintuvuose;
 - turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valdžios institucijų nurodymu;
 - radiacijos ar kitokio atominės energijos poveikio, radioaktyvaus spinduliavimo poveikio;
 - neteisingo (netinkamo) duomenų ar elektroninio duomenų apdorojimo priemonių bei programų naudojimo, kompiuterinių virusų atakų, apsirinkimų pakeičiant ar papildant duomenis draudėjo elektroninio duomenų apdorojimo sistemoje. Duomenų apdorojimo sistema – kompiuteriai (elektroninės skaičiavimo mašinos), kitokia skaičiavimo, elektroninė ar mechaninė įranga, kuri yra prijungta prie kompiuterio, kompiuterio aparatinė dalis, programinė įranga, elektroniniai duomenų apdorojimo įrenginiai ir visa kita, kieno darbas visiška ar iš dalies priklauso nuo integrocheminės sistemos (integruotu schemų bei mikrokontrolierių);
 - žemės drebėjimo ar bet kokių seisminio aktyvumo pasireiškimo;
 - neįsvengiamų natūralių procesų (mikroorganizmų, korozijos, rūdijimo, puvimo, grybello, išgaravimo, svorio netekimo, natūralaus nusidėvėjimo, spalvos ar kvapo pasikeitimo ir pan.);
- augalų, vabzdžių, graužikų ir kitokių parazitų, gyvūnų, mikroorganizmų padarytos tiesioginės žalos apdraustam turtui;
 - sprogstamojo (taiso sprogio, draudėjai ar jo pavedimu viekiančiam asmeniui naudojant jį gamybos procese (vykdant kasybos, statybos, remonto, griovimo, išmontavimo ir pan. darbus);
 - grunto tyrimo klaidų, klaidų projektuojant, statant, montuojant, remontuojant, renuojuant draudžiamąjį turtą (atlyginami tik kitam apdraustam turtui padaryti nuostoliai);
 - sukčiavimo, t.y. apdraustojo turto užvaldymo arba teisės į tą turtą įsigijimo apgaulė ar piktinaudžiaujant pasitikėjimu, bei to turto nepaaiškinkamo ar dėl nenustatytų priežasčių dingimo (nepastebėtos vagystės);
 - įvykių, klaidų ir trūkumų, už kuriuos atgala garantija arba įstatymuose nustatyta tvarka atsako gamintojas, pardavėjas, tiekėjas, rangovas, montuotojas, garantinį ar techninį aptarnavimą vykdančiai įmonė ar organizacija. Jeigu draudėjas apdraustą turtą ar jo dalį pagamino pats, jis prilyginamas šiame punkte išvardintiems asmenims;
 - patetimio, dingimo, trūkumų;
 - okivaizdai brokuotu, nekokybiškų, netinkamų dalių, medžiagų, įrengimų naudojimo; turto projekcinio apkrovimo sąmoningo viršijimo;
 - natūralaus apdrausto draudimo objekto sėdimo, plėtimosi, skilimo;
 - elektros energijos, dujų, skysčių, šilumos, kitų gamybai (veiklai) reikalingų elementų netekimo nutrukimo ar nepakankamo tykimo, išskyrus atvejus, kai tai atsitinka dėl draudžiamojo įvykio;
 - draudėjo, naudos gavėjo, apdraustojo tyčios;
 - vidinių mechaninių arba vidinių elektrinių sutrikimų (įskaitant trumpą jungimą, virštampius), aušinimo ar kito skysčio užšalimo, prastos kokybės ar nepakankamo kiekio kuro arba tepalinės alyvos, nekokybiškai atliktų remonto darbų, netinkamo eksploatavimo; išskyrus atvejus, kai toks nuostolis įvyksta dėl avarijos, kai motami išoriniai apgadainimai;
 - gedimų, lūžimų, skilimų, kurie atsirado ne kelių eisimo įvykio (avarijos) metu ar nesušidūrus su judančiu/nejudančiu, valdomu/nevaldomu objektu;
 - apdraustojo objekto naudojimo ne pagal tiesioginę paskirtį;
 - draudėjo ar jo atstovo vairavimo esant neblaiviam, apsvaigus nuo vaistų, narkotinių ar kitų svaiginančių medžiagų, taip pat alkoholio, narkotinių ar kitų svaiginančių medžiagų vartojimo po eisimo įvykio iki jo aplinkybių nustatymo arba vengiant neblaivumo ar apsvaigimo patikrinimo;
 - apdrausto objekto vairavimo, darbo ar kitokio valdymo asmens, kuris neturi teisės tai daryti (pvz., neturintis atitinkamo pažymėjimo, leidimo, licenzijos, teisų ar pan.);
 - eksploatuojamo turto hidrotechninėse statybose, vandeningos vietovėse (pelkėse, raištuose, durpynuose, potvynio zonoje, upių deltoje) ar ant plaukiojančių aikštelių;
 - turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo pervažint vandens ar oro transporto priemonėmis, sąlyga netaikoma, kai turtas gabenamas keltu, išskyrus išvažiuojamų ir įvažiuojamų į keltą vava eiga;
 - turto eksploatavimo tuomet, kai jis yra techniškai netvarkingas ar jam buvo būtinas remontas, jeigu tai yra tiesioginė turto sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo priežastis;
 - draudimo objekto, kuris įvykiu dieną buvo senesnis nei 10 metų ir buvo patirti nuostoliai dėl ugnies, gaisro, sproginimo, jei tai kilo pačiame apdraustame turte dėl trinties, gedimo ar jam veikiant sukeltos kibirkšties;
 - nuostoliai neatlyginami jei sugadinamas ar sunaikinamas tik padangos neapgaudinant kitų apdrausto objekto dalių;
 - bet kokių kitų įvykių ar priešasčių, draudimo Taisyklėse ar draudimo sutartyje nenumatytų kaip draudžiamieji įvykiai.
- 6.11.2.** Draudėjas ir draudikas gali susitari ir draudimo sutartyje išvardinti kitas rizikas, dėl kurių pasireiškimo gali atsitikti draudžiamasis įvykis. Draudimas galioja tik nuo draudimo sutartyje išvardintų draudimo rizikų.

7. Ikisutartinės šalių teisės ir pareigos. Draudimo įmokos nustatymas

- Papildomai prieš šią taisyklių I dalies. Draudimo draudimo sąlygų dalyje aprašytų ikisutartinį draudimo sutarties šalių teisių, pareigų, draudžiant turtą, taip pat galioja šios teisės ir pareigos:
- 1.1. draudėjo pareiga pateikti draudikui norimų drausti objektų draudimo sumas ir nurodyti pageidaujamą draudimo vertę taip; kitos ikisutartinės draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos – kaip nustatyta šių taisyklių I dalies. Bendrosiose draudimo sąlygose ir Lietuvos Respublikos įstatymuose.
- 1.2. Draudimo įmokos dydis ir jos mokėjimo terminai nustatomi šalių susitarimu.

8. Draudėjas ir draudiko teisės ir pareigos sutarties galiojimo laikotarpiu

- Papildomai prieš šią taisyklių I dalies. Bendrųjų draudimo sąlygų dalyje aprašytų draudėjo ir draudiko teisių ir pareigų, draudžiant turtą, galioja papildomos teisės iš pareigos. Draudiko teisės.
- 1.2. Iš anksto su draudėju suderintu laiku draudikas turi teisę apžiūrėti draudžiamuosius objektus, patikrinti draudėjo įsipareigojimą pagal draudimo sutartį vykdydamą, priešgaisrinės, turto apsaugos sistemų techninę būklę. Jeigu, draudikui apžiūrint apdraustus objektus, bus nustatyta, kad draudėjas nesilaiko draudiko nurodymų, draudimo sutartyje nustatytą saugumo priemonių, priešgaisrinės apsaugos, turto saugojimo ir eksploatacijos taisyklių, darbo sąaugos reikalavimų, draudikas turi teisę, pranešdamas draudėjui apie tai raštu, nurodyti protinę terminą, per kurį nustatyti trūkumai turi būti pašalinti. Jei per šį laiką trūkumai nepašalinami, tai yra esminis draudimo sutarties pažeidimas ir draudikas turi teisę nutraukti draudimo sutartį kaip nustatyta šių taisyklių I dalies.
- 2.2. Įvykus draudžiamajam įvykiui, draudikas gali patikrinti, ar nėra nevisiško draudimo, o šiam esant – atlyginti pa-

- urtu nuostolių dalį, kaip nustatyta šių taisyklių II dalies 5.3. punkte.
- 8.2.3. Įvykus draudžiamajam įvykiui, patikrinti, ar nėra draudimo padidinta vertė, o šiam esant – atlyginti patirtų nuostolių dalį, kaip nustatyta šių taisyklių II dalies 5.7. punkte.
- 8.2.4. Įvykus draudžiamajam įvykiui, patikrinti, ar nėra dvigubو draudimo, o šiam esant – atlyginti patirtų nuostolių dalį, kaip nustatyta šių taisyklių II dalies 5.9. punkte.
- 8.3. Draudėjo pareigos.
- 8.3.1. Draudėjas privalo sudaryti draudikui sąlygas apžiūrėti draudžiamą objektą, patikrinti draudėjo įsipareigojimų pagal draudimo sutartį vykdymą, priešgaisrinės, turto apsaugos sistemų techninę būklę, kaip nustatyta šių taisyklių II dalies 8.2.1. punkte, bei pašalinti trūkumus, jei tokie būtų nustatyti. Kai apdraustas turas laikomas pastatuose, draudėjas privalo rūpintis, kad šių pastatų atitvarinės konstrukcijos, vandentiekio, šildymo, vėdinimo ar kondicionavimo, kanalizacijos vamzdiniai, elektros instaliacija būtų nuolat prižiūrimi ir tvarkingi:
- rūpintis, kad pastatų stogo dangą būtų tvarkinga;
 - sugedus elektros instaliacijos įrengimams, nedelsiant juos suremontuoti;
 - nedelsiant vykdyti kompetentingų institucijų nurodymus dėl esamų konstrukcijų ar inžinerinių sistemų atnaujinimo, objektų priešgaisrinės būklės pagerinimo;
 - rūpintis, kad visi užraktai, spygnos, signalizacijos sistemos ir prietaisai būtų visų laikų tvarkingi ir veikiantys, nedelsiant pašalinti jų trūkumus ir gedimus; nedelsiant pakeisti spygnos, kurių raktai pamesti, pavogti ar atimti.
- 8.3.3. Laikytis visų esamų ir draudimo sutartyje papildomai sutartų objekto saugumo ar rizikos mažinimo priemonių; kontroliuoti, kad vykdoma veikla atitiktų įstatymuose, norminiuose aktuose, turto eksploatavimo taisyklėse, darbo saugos taisyklėse, priešgaisrinės apsaugos tarnybų nurodymuose keliamus saugumo reikalavimus, mobiliosios technikos ir pastatų, kuriuose laikoma ši technika, projektinės apkrovimas nebūtų viršytas. Draudžiamoji įvykio atvejais ar susiklosčius aplinkybėms, dėl kurių kyla realus pavojus įvykti draudžiamajam įvykiui, draudėjas privalo:
- nedelsiant, atsižvelgiant į galimybes ir aplinkybes, imtis visų protingų priemonių užkirsti kelią žalai atsirasti ar jos dydžiui sumažinti. Draudikas atlygina pratingas išlaidas, patirtas vykdamas šį reikalavimą. Šios išlaidos įskaičiuojamos į nuostolio dydį, nepriklausomai, ar šios išlaidos davė ar nedavė norimą rezultatą;
 - nedelsiant apie įvykį pranešti atitinkamos institucijoms ar tarnyboms (pvz., policija, greitoji pagalba, priešgaisrinė tarnyba, avariinės tarnybos ir pan.);
 - nedelsiant, nuo sužinojimo apie įvykį, pranešti draudikui apie įvykį (vėliausiai – per penkis darbo dienas), nurodant žinomą ar numanomą įvykio priežastį;
 - saugoti sugadintą turtą ar jo liekanas iki atvykus draudikio atstovas bei sudaryti sąlygas turtą apžiūrėti, nebent draudikio atstovas nurodo, kad tai nėra būtina. Jei draudikio atstovas duoda nurodymus dėl turto, jo liekanų saugojimo, būtina nurodymus vykdyti. Išlaidos, patirtos vykdamas nurodymus, įtraukiamos į nuostolių sumą;
 - suteikti draudikui ar jo įgaliotam atstovui galimybę laisvai ir netrukdomai nustatyti žalos dydį ir priežastis (patikrinti turto apskaitos, įsigijimo, realizavimo, nuomos ir kitus dokumentus);
 - pateikti visus turimus dokumentus ir informaciją apie draudžiamą įvykio aplinkybes, pasekmes ir nuostolio dydį. Draudiko reikalavimu draudėjas (naudos gavėjas) taip pat privalo pateikti dokumentus apie draudžiamą įvykio aplinkybes, pasekmes ir nuostolio dydį, kuriuos jis turi teisę gauti įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Preliminarus dokumentų sąrašas draudimo išmokai gauti:
 - prašymus draudimo išmokai gauti, kur turi būti parašytas draudžiamasis įvykis ir nurodoma sąskaita, į kurią pervesti draudimo išmoką;
 - sunaikinto ar sugadinto turto sąrašas, kuriame nurodomas turto pavadinimas, įsigijimo metai, kaina, įsigijimo dokumentai;
 - sąmata, sąskaitos faktūros, mokėjimo pavadimai, pirkimo čekiai, patvirtinantys nuostolio dydį bei išlaidas turtui gelbėti;
 - jei turtas sunaikintas ar sugadintas dėl gaisro, būtininos dokumentų, gautų iš priešgaisrinės tarnybos, kopijos;
 - jei turtas sunaikintas, sugadintas, ar prarastas dėl vagystės, apiplėšimo, neteisėtos trečiųjų asmenų veikos ar vandalizmo, būtini dokumentai iš policijos, patvirtinantys įvykį, objekto apsaugos sutartys, jei tokios buvo sudarytos.
- Draudikas turi teisę pareikalauti ir kitų dokumentų, kurie yra reikalingi įvykio aplinkybėms ir nuostolio dydžiui nustatyti;
- g) draudėjas privalo pateikti draudikui visus turimus dokumentus, įrodymus ir visą informaciją, reikalingą imtis veiksmų prieš asmenį, kaltą dėl atsiradusios žalos, ir bendradarbiauti, kad draudikas tinkamai įgyvendintų jam perėjusią reikalavimo teisę;
- h) draudikui pareikalavus, suderinti (draudėjas ir su draudėju susiję asmenys, naudos gavėjas) su draudiko įmone ar organizacija, kuri vykdyt sunaikinto, sugadinto, prarasto turto, už kurį bus mokama išmoka, projektavimo, remonto, gamtinimo darbus arba suderinti projektavimo bei turto atstatymo darbus sąmatas. Draudikas turi teisę nemokėti tos išmokos dalies, kuria padidėja nuostolis dėl šios sąlygos nesilaikymo;
- i) jei išmokėjus išmoką:
 - paaiškėja, kad pagal draudimo sutartyje nustatytą sąlygą draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti mažinama, draudikui raštu pareikalavus, per 30 kalendorinių dienų grąžinti draudikui draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus;
 - dingęs turas, už kurį jau buvo išmokėta draudimo išmoka, atsiranda, būtina grąžinti gautą draudimo išmoką arba perleisti atsiradusį turtą (daiktus) draudikui;
 - dingęs turas, už kurį jau buvo išmokėta draudimo išmoka, atsiranda, bet apgadintas, būtina grąžinti permokėtą draudimo išmokos dalį draudikui, ir draudikas įsipareigoja padengti remonto išlaidas arba perleisti atsiradusį turtą (daiktus) draudikui.

- 8.3.5. Sužinojus apie padidėjusį draudimo riziką, būtina per 5 darbo dienas apie tai raštu informuoti draudiką. Draudimo rizikos padidėjimo atvejais yra numatyti šių taisyklių II dalies 9. punkte bei draudimo liudijime ar draudimo sutartyje.
- 8.3.6. Minėtas draudėjo pareigas taip pat gali atlikti draudėjo darbuotojas arba su juo susijęs asmenys. Visi šių Taisyklių nurodymai, skirti draudėjui, yra privalomi ir draudėjo darbuotojams ar su juo susijusiems asmenims. Draudėjas laikomas atsakingas už draudimo sutarties pažeidimus ir tais atvejais, kai pareigos, kylančios iš draudimo sutarties vykdymo, pažeidžia draudėjo darbuotojai ar su juo susiję asmenys.
- 8.4. Draudiko pareigos.
- 8.4.1. Gavus pranešimą apie draudžiamąjį įvykį, per penkis darbo dienas atvykti į įvykio vietą ar raštu pateikti instrukcijas dėl tolimesnio įvykio tyrimo veiksmų.
- 8.4.2. Nedelsiant paprašyti iš atitinkamų įstaigų dokumentų, patvirtinančių įvykio faktą ir aplinkybes, jei tokie dokumentai reikalingi.

9. Draudimo rizikos padidėjimas ir kiti atvejai, dėl kurių iš esmės keičiasi sutartyje numatytos aplinkybės

- 9.1. Rizikos padidėjimas ar atvejai, dėl kurių iš esmės keičiasi draudimo sutartyje numatytos aplinkybės ir apie kuriuos draudėjas privalo nedelsiant informuoti draudiką:
 - draudimo vietoje pakeitimas;
 - kai neveikia, nenaudojamos ar netaikomos turto apsaugos priemonės, prieš sudarant draudimo sutartį nurodytos draudikui kaip veikiančios, įrengtos, prieš sudarant draudimo sutartį; bet kokios kitos informacijos, nurodytos prašyme sudaryti draudimo sutartį, ir kitaip pateiktos draudikui sudarant draudimo sutartį, pašalėjimas;
 - jei draudėjas sudaro draudimo sutartį su kitu draudiku dėl tos paties turto draudimo nuo apdraustos rizikos. Pranešime, draudikui turi būti nurodomas kitas draudikas, kita sutartimi draudžiamas turas, draudimo sumos ir rizikos;
 - sąlygų, numatytų šių taisyklių II dalies 8.3. punkte, nesilaikymas.

10. Nuostolio dydžio apskaičiavimas

- 10.1. Turtas laikomas sugadintu, jei jį imanoma ir ekonomiškai tikslinga suremontuoti. Turtas laikomas sunaikintu, jeigu jo remontas negalimas dėl techninių priežasčių arba ekonominiu požiūriu nėra tikslingas. Turto remonto eiti ekonomiškai netikslinga, jei būtinosios remonto išlaidos yra lygios arba viršija sugadinto turto naują atkuriamąjį vertę. Turtas laikomas prarastu, jei po draudžiamąjį įvykių nėra išlikę turto liekanų.
- 10.2. Remonto išlaidoms netaikomos išlaidos, kurios patirtos nesant draudžiamajam įvykiui, t.y. išlaidos už turto priežiūrą, remontus ir pan.
- 10.3. Kas laikoma nuostoliu:
 - Kai turtas apdraustas nauja verte ir dėl draudžiamąjį įvykių sugadintas, nuostoliu laikoma turto remonto kaina, bet ne daugiau turto naujos vertės nuostolio skaičiavimo dieną. Keičiant sugadintus detales naujomis, nusidėvėjimas netaikojamas.
 - Kai turtas, sutarties sudarymo dieną yra iki 2 metų, apdraustas nauja verte ir dėl draudžiamąjį įvykių sunaikintas ar prarastas, nuostoliu laikoma analogiško naujo turto įsigijimo, pagaminimo kaina, įtraukiant projektavimo, montavimo, pristatymo, transportavimo ir su tuo susijusias išlaidas nuostolio skaičiavimo dieną.
 - Kai turtas, sutarties sudarymo dieną yra 2 metų ir senesnis, apdraustas nauja verte ir dėl draudžiamąjį įvykių sunaikintas ar prarastas, nuostolis nustatomas vadovaujantis likutine verte, kuri apskaičiuojama iš naujos vertės atimant nusidėvėjimo procentą, kuris pateiktas taisyklių III dalies „Papildomos mobiliosios technikos draudimo sąlygos“ priede Nr. 2.
 - Kai turtas apdraustas rinkos verte ir dėl draudžiamąjį įvykių sugadintas remontuotinas, nuostolis už keičiamas naujas originalius mobiliojo įrenginio detales ir kitus reikmenis apskaičiuojamas atsižvelgiant į tokios mobiliosios technikos nusidėvėjimą, kaip nurodyta pagal šių taisyklių III dalies „Papildomos mobiliosios technikos draudimo sąlygos“ priedą Nr. 1. Kai sugadintas ar sunaikintas mobiliosios technikos detalės keičiamos naujomis, tai tokiu atveju nusidėvėjimas netaikojamas. Turto remonto kaina negali viršyti turto rinkos vertės prieš pat draudžiamąjį įvykį.
 - Kai turtas apdraustas rinkos verte ir dėl draudžiamąjį įvykių sunaikintas ar prarastas – turto rinkos vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį, bet neviršijanti analogiško turto įsigijimo, pagaminimo ar pastatymo kainos nuostolio skaičiavimo dieną. Į nuostolio sumą įtraukiamos visos pratingos ir ekonomiškai pagrįstos išlaidos, patirtos siekiant užkirsti kelią nuostoliams ar juos sumažinti, turtui saugoti, bei kitos išlaidos, reikalingos draudžiamąjį įvykio priežastims ir nuostolio dydžiui nustatyti, visos išlaidos, patirtos vykdamas draudimo nurodymus, teritorijos sutvarkymo išlaidos kaip apibrėžta šių taisyklių II dalies 2.4.1. punkte, taip pat išlaidos, atsirandančios dėl to, kad, siekiant dėl draudžiamąjį įvykių atkurti apdraustąjį sunaikintą, sugadintą ar prarastą turtą reikia perkelti, pakeisti arba saugoti kitą apdraustą turtą (pvz., serviso darbuotojų atvykimo išlaidos, detalių siuntimo išlaidos, transportavimo po įvyki (išskyrus gelbėjimo darbų) išlaidos ir pan.).
 - Jei dalį žalos atlygino valdžios institucijos ar kiti asmenys, ši suma įneįtraukiama į nuostolius.
 - Jei turtas sunaikintas, nuostolis sumažinamas atėmus po draudžiamąjį įvykių išlikusį turtą vertę (liekanų vertę). Turto remonto atveju nuostoliu laikomas tik remonto išlaidos, būtinos sugadintam turtui atstatyti iki prieš pat įvykį buvusios būklės, tačiau ne daugiau nei to turto draudimo vertė ir draudimo suma, buvusi prieš pat draudžiamąjį įvykį. Stiklo dužiо nuostoliu yra laikoma naujo tokio pat stiklo bei su juo tiesiogiai susietų objektų atkūrimo vertė, įskaitant darbus, susijusius su sudužusio stiklo pakeitimu, išlaidas, tačiau neviršijant konkretaus objekto draudimo sumos.
 - Papildomos išlaidos už viršvalandinį darbą, darbą išeinigui ir švenčių dienomis, skubų krovinių pakrovimą ir pervežimą, išlaidas tvarkymo darbams ir atliekų pašalinimui, išlaidas grunto išvalymo darbams, judėjimui ir apsaugai po draudžiamąjį įvykių apskaičiuojamos pagal realiai patirtus nuostolius, bet ne didesnės kaip pasirinktos draudimo sumos (pirmos rizikos draudimas).
 - Pridėtinės vertės mokeskis (PVM), sumokėtas už atliktus darbus, įsigytas medžiagas ar pan. išlaidas, įtraukiamos į

nuostolio sumą tik tada, kai jis yra [trauktas į turto draudimo vertės ir draudimo sumą sudarant sutartį], ir negali būti sugrąžintas iš biudžeto bei draudėjas pateikia pranešimą apie tai, nuorodamas, kokiais įstatymais ar poįstatymiais aktais remiamas tai negali būti padaryta.

11. Ekspertų dalyvavimas

- 11.1. Kiekviena draudimo sutarties šalis gali samdyti ekspertus ir remtis jų išvadomis, nustatant įvykio priežastis ir nuostolio dydį.
- 11.2. Jeigu draudimo sutarties šalis nesutaria kitaip, ekspertais negali būti skiriamas asmenys, kurie yra draudiko arba draudėju konkurentai, turi su jais verslo ryšius, dirba pas konkurentus ar verslo partnerius ir pan.

12. Draudimo išmokos mokėjimas. Draudimo išmokos nemokėjimo ir mažinimo atvejai

- 12.1. Teisę į draudimo išmoką turi tik asmuo (draudėjas, apdraustasis, naudos gavėjas), kuris turi teisėtą draudimo interesą, t.y. kuris patiria nuostolius.
- 12.2. Draudimo išmoka už sugadintą, sunaikintą turtą apskaičiuojama pagal patirtą nuostolio dydį, įvertinus dvigubą draudimą, nevisaišią draudimą, draudimą padidinta verte. Iš tokiu būdu apskaičiuotos mokėtinos draudimo išmokos atimama sutartyje ar Taisyklėse numatyta išskaitos suma. Bet kuriuo atveju draudimo išmoka už apdraustą turtą neviršija to turto draudimo sumos, išskaičiuojamos išskaitą.
- 12.3. Pirmiausia yra išmokama draudimo išmoka, apskaičiuota remiantis rinkos verte.
- 12.4. Turtui, apdraustam nauja verte, skirtumas tarp paskaičiuotos išmokos sumos ir sumos, išmokėtoms remiantis rinkos verte, yra mokamas, jeigu per dvejus metus:
 - suremontuojamas arba įsigijamas tos pačios rūšies, paskirties ir charakteristikų turas;
 - draudikui raštu pritarus, įsigijamas kitos rūšies ar kokybės turas vietoj sugadinto ar sunaikinto. Teisę į skirtumą turi tik draudėjas arba naudos gavėjas. Perduoti šios teisės kitiems asmenims negalima.
- 12.5. Jeigu sugadinto ar sunaikinto turto atstatymas užsitęsia daugiau nei dvejus metus dėl oficialių institucijų veiksmų, šis laikotarpis yra pridėdamas prie šių taisyklių II dalies 12.4. punkte nurodyto dviejų metų laikotarpio.
- 12.6. Draudimo sutarties pasibaigia prieš galiojimo terminą, jei draudikas sumoka visas išmokas, nustatytas draudimo sutartyje. Draudimo išmoka yra išmokama ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai draudikas gauna visą reikiamą dokumentais pagrįstą informaciją, svarbią ir būtina nustatyti draudžiamąjį įvykio faktą, aplinkybėms, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui.
- 12.8. Draudikas turi teisę atidėti draudimo išmokos išmokėjimą, jei prieš draudėją, su draudėju susijusių asmenų ar naudos gavėjų yra pareikštas civilinis ieškinys, pradėtas iškiteišminis tyrimas ar prasidėjęs teišminis nagrinėjimas. Išmokėjimas atidedamas iki proceso pabaigos, jeigu sprendimas procese turi reikšmę nustatant, ar įvykis yra draudžiamasis, nustatant nuostolio dydį bei kitais draudimo sutartyje ar įstatymais numatytais atvejais.
- 12.9. Draudimo išmoka yra mokama į raštu nurodytą draudėjo (naudos gavėjo) arba į jo raštu nurodyto asmens banko sąskaitą arba, draudiko pasirinkimu, mokama tiesiogiai statybės, remonto ar kitoms įmonėms bei organizacijoms už sunaikinto, sugadinto turto atstatymą, remontą, turto gelbėjimą, nuostolių mažinimą, įvykio tyrimą ir pan.
- 12.10. Draudikas turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar ją sumažinti žemiau išvardintais atvejais:
 - Jeigu draudėjas nepranešė draudikui apie draudimo rizikos padidėjimą, ir dėl šios priežasties buvo patirti ar padidėjo nuostoliai.
 - Jeigu draudėjas nevykdė draudiko duotų ir draudimo liudijime nustatytų nurodymų dėl draudimo rizikos sumažinimo.
 - Jeigu draudėjas ar su draudėju susiję asmenys dėl savo kaltės nevykdė ar netinkamai vykdė šių taisyklių II dalies 8.3.2. ir 8.3.3. punktuose ir 8.3.4. punkto a), b), c) papunkčiuose numatytas pareigas ir dėl šios priežasties buvo patirti ar padidėjo nuostoliai.
 - Jeigu draudėjas, apdraustasis ar naudos gavėjas tinkamai neinformuoja draudiką, tyčia ar dėl didelio neatsargumo pateikia neteisingą ar ne visą informaciją apie draudžiamąjį įvykį.
 - Jei draudėjas, apdraustasis ar naudos gavėjas nesilima protingų priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžiui sumažinimui.
 - Jei draudėjas, apdraustasis ar naudos gavėjas nesilaiko draudimo sutarties sąlygų ar protingu draudiko reikalavimų, susietų su draudimo rizikos sumažinimu.
 - Jei draudėjas, apdraustasis ar naudos gavėjas nesuteikia draudikui galimybės tinkamai įvertinti nuostolių dydį ir priežastis.
 - Jei draudėjas, apdraustasis ar naudos gavėjas nesilima protingų priemonių, kurios padėtų išsieskoti žalos atlyginimą iš ją padariusio asmens, ar sukelti sunkumų draudikui įgyvendinti jo reikalavimus teisę (subrogaciją).
 - Jei draudėjas, apdraustasis ar naudos gavėjas, sudarant draudimo sutartį, nurodė esant įrengtas apsaugos sistemas, kurios nebuvo naudojamos arba nebuvo įrengtos.
 - Kitais draudimo sutartyje ir įstatymu nustatytais atvejais. Draudikas atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką:
 - jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl draudėjo, apdraustąjo ar naudos gavėjo tyčios;
 - jei reikalavimas ją mokėti remiasi apgaule, t.y. draudėjas, su juo susiję asmenys, apdraustasis ar naudos gavėjas bandė suklaidinti draudiką klaidodomis faktais, pateikdamas neteisingus duomenis, neteisėtai padidina nuostolio sumą; jei vagystės ar apiplėšimo kurio nepatvirtina policija, o taip pat už tuos daiktus, apie kurių dingimą dėl draudžiamąjį įvykių draudėjas nepranešė policijai.
 - Draudikas privalo įrodyti aplinkybes, kurios atleidžia jį nuo draudimo išmokos mokėjimo ar leidžia ją sumažinti.
 - Jei draudikas nusprendžia atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar jos dalį, jis privalo įvertinti draudėjo kaltę, pažeidimo svarbumą, priežastinį ryšį tarp pažeidimo ir padarinių, dėl pažeidimo atsiradusį žalos dydį.

13. Baigiamosios nuostatos

- 13.1. Jei draudimo sutartyje draudimo sumos, išskaitos, įmokos ar kitos sumos nurodytos kita valiuta nei eurai, atitinkami mokėjimai pagal draudimo sutartį daromi eurais pagal mokėjimo dieną galiojantį oficialią Lietuvos banko nustatytą euro ir atitinkamos valiutos kursą.
- 13.2. Draudimo sutarties šalys, sudarydamos draudimo sutartį, gali papildyti šias Taisykles, arba susitarti dėl kitų, nei šiose Taisyklėse nurodytos, sąlygų taikymo.

III. Papildomos mobiliosios technikos draudimo sąlygos

Papildoma sąlyga „VISŲ RIZIKŲ“ Ši sąlyga suteikia plačiausią draudimo apsaugą

Ši papildoma sąlyga taikoma tik tuo atveju, jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

- Draudimo apsauga apdraustam turtui apima bet kokius šio turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo įvykius, staiga ir netikėtai įvykusius draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu, išskyrus įvykius, nurodytus šios papildomos sąlygos 2 punkte, taisyklių II dalies 6.11. punkte arba dėl kitų draudėjų ir draudikio sutartų ir draudimo sutartyje nurodytų nedraudžiamųjų įvykių.
- Nedraudžiamieji įvykiai. Draudimo išmoka nemokama, jeigu draudimo sutartyje raštu nesutarta kitaip, kai apdraustas turto buvo sunaikintas, sugadintas ar prarastas arba atsirado nuostolių dėl bet kurio iš šių įvykių ar priežasčių:
 - dėl lietaus, potvynio, sniego slėgio poveikio, kitokių kritulių ar audros apdraustam turtui esančiam lauke, stoginėse, atviruose priestatuose bei statiniuose ar šiltnamiuose, dengtuose tik audiniais, plastmasine plėvele ar pan. medžiaga, išskyrus atvejus, kai šis turto yra pritaikytas naudoti ar saugoti lauke, stoginėse, atviruose priestatuose bei statiniuose, dengtuose tik audiniais, plastmasine plėvele ar pan. medžiaga;
 - dėl sniego, purvo, vandens ar jų nešamų daiktų įsiveržimo pro nesandarią ar nevisiškai uždarytą angą, išskyrus tuos atvejus, kai šios angos atsirado dėl draudžiamųjų įvykių; trūkumų ir defektų, apie kuriuos draudėjas ar su juo susiję asmenys žinojo arba privalėjo žinoti;
 - vagystės (be įsibrovimo ar plėšimo požymių), tačiau nuostoliai dėl vagystės su įsibrovimu, plėšimo bei vandalizmo po įsibrovimo yra atlyginami.
- Vagystė su įsibrovimu – tai turto pagrobimas įsilaužus į užrakiną patalpą, saugyklą, talpą ar saugomą teritoriją; turto pagrobimas iš užrakinatos patalpos ar saugomos aptvertos teritorijos, prieš jos užrakinimą į ją įsigavus ar ten pasislėpus; taip pat turto pagrobimas įsibrovus į užrakiną patalpą, saugyklą, talpą ar saugomą aptvertą teritoriją panaudojus padirbtą raktą ar tikrą raktą, kuris pagrobtas vagystės arba plėšimo metu įsilaužus, ir tik tais atvejais, kai dėl šio fakto pranešta policijai.
- Plėšimas – tai turto pagrobimas panaudojus fizinį smurtą ar grasinant jį panaudoti tuoj pat arba kitaip atimant galimybę draudėjui ar jo atstovui priešintis. Draudėjo atstovais šiuo atveju laikomi asmenys, kuriems draudėjas pavedė pervežti apdraustą turtą, saugoti draudimo vietą (patalpas, teritoriją) ar apdraustą turtą. Vandalizmas po įsibrovimo – tai apdrausto turto tyčinis sugadinimas ar sunaikinimas po įsilaužimo patekus į saugomą aptvertą teritoriją;
- Ugnies, silumos poveikio apdraustam turtui, naudojamam gamybiniam procese (jį lydant, suvirinant, džiovinant, lyginant, rūkiant, kepanant ar pan.), išskyrus atvejus, kai gaisras išplito ir sunaikino, sugadino ir kitą apdraustą turtą.

Papildoma sąlyga „STANDARTINIS“ Tai išvardintų rizikų draudimo sąlyga, kuri suteikia standartinę draudimo apsaugą

Ši papildoma sąlyga taikoma tik tuo atveju, jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

- Draudimo apsauga apdraustam turtui apima šias rizikas:
 - Ugnis;
 - Vagystė;
 - Gamtinės jėgos;
 - Vanduo;
 - Piktavališka trečiųjų asmenų veikla;
 - Avarija.
- Draudimo apsauga apdraustam turtui neapima šios rizikos:
 - Stiklo dūžis.

Papildoma sąlyga „MINIMALUS“ Tai išvardintų rizikų draudimo sąlyga, kuri suteikia minimalią draudimo apsaugą

Ši papildoma sąlyga taikoma tik tuo atveju, jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

- Draudimo apsauga apdraustam turtui apima šias rizikas:
 - Ugnis;
 - Vagystė;

- Gamtinės jėgos.
- Draudimo apsauga apdraustam turtui neapima šių rizikų:
 - Vanduo;
 - Piktavališka trečiųjų asmenų veikla;
 - Stiklo dūžis;
 - Avarija.

Papildoma sąlyga „A“

Papildomų išlaidų sąlyga

Papildomos išlaidos už viršvalandinį darbą, darbą išeiginių ir švenčių dienomis, skubų krovininių pakrovimą ir pervežimą

Ši papildoma sąlyga taikoma tik tuo atveju, jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

Šios papildomos išlaidos atlyginamos tik tuo atveju, jeigu yra susijusios su nuostoliu, atsiradusiu dėl draudžiamojo įvykio, likvidavimo.

Papildoma sąlyga „B“

Papildomų išlaidų sąlyga

Papildomos išlaidos grunto išvalymo darbams, judėjimui ir apsaugai po draudžiamąjį įvykią

Ši papildoma sąlyga taikoma tik tuo atveju, jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

Šios papildomos išlaidos atlyginamos tik tuo atveju, jeigu yra susijusios su nuostoliu, atsiradusiu dėl draudžiamojo įvykio, likvidavimo.

Papildoma sąlyga: „C“

Vidinių gedimų sąlyga

Ši papildoma sąlyga taikoma tik tuo atveju, jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

- Draudimo apsauga apdraustam turtui apima bet kokius šio turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo įvykius, staiga ir netikėtai įvykusius draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu, išskyrus įvykius, nurodytus šios papildomos sąlygos 3.1.10. punkte, taisyklių II dalies 6.11. punkte arba dėl kitų draudėjų ir draudikio sutartų ir draudimo sutartyje nurodytų nedraudžiamųjų įvykių. Objektams, apdraustiems pagal šią papildomą sąlygą, negalioja šių taisyklių II dalies 6.11.1.s) papunktis. Draudžiamieji įvykiai.
 - Draudikas atlygina draudėjui apdrausto turto sunaikinimo ar sugadinimo staiga ir netikėtai kilusius nuostolius dėl:
 - staiga ir netikėtai atsiradusių įvykių, naudojamų apdraustą turtą, pvz., išsiregulavimas, detalių tvirtinimo atsipalaidavimas; apsauginių prietaisų avarijos ar klaidingo suveikimo, pašalinę daiktų patekimo; trūkumų, plyšimų ar lūžimų dėl išcentrinio jėgų; vandens trūkumo garo katiluose ar aukšto slėgio induose; padidėjusio slėgio, išskyrus atvejus, kai tai padidėjo dėl įvykių, nurodytų papildomos draudimo sąlygos „C“, „Vidinių gedimų sąlyga“ 3.1.10. punkte;
 - trumpo elektros sujungimo, padidėjusio įtampos ar padidėjusio srovės, išskyrus atvejus, kai tai padidėjo dėl įvykių, nurodytų papildomos draudimo sąlygos „C“, „Vidinių gedimų sąlyga“ 3.1.10. punkte;
 - konstrukcijų, medžiagų, projektavimo, gamybos trūkumų ar klaidų bei montavimo klaidų;
 - draudėjo darbuotojų klaidingų veiksmų (darbuotojų klaidingais veiksmais laikomi darbuotojų atsitiktiniai veiksmai, susiję su kvalifikacijos, patirties stoka ir lemiantys prižiūrui apdrausto turto gedimus);
 - audros (įskaitant nuostolius, kuriuos sukėlė dėl audros poveikio ant jo užvirte pastatai, jų dalys, medžiai ir kt.);
 - bet kokį kitų įvykių, nenurodytų papildomos draudimo sąlygos „C“, „Vidinių gedimų sąlyga“ 3.1.10. punkte arba nenustatytų kitose draudimo sutarties sąlygose kaip nedraudžiamųjų įvykių. Nedraudžiamieji įvykiai.
 - Bandymai. Draudikas neatlygina jokių nuostolių, kuomet tyčia viršijamos techninės apkrovos.
 - Aptarnavimo išlaidos. Draudikas neatlygina išlaidų apdrausto turto reguliavimui ir remontui, funkcinį trūkumų taisymui, prevenciniam ar periodiškam aptarnavimui, dalių pakeitimui, išskyrus atvejus, kai tai susiję su apdrausto turto atstatymu po draudžiamąjį įvykią.
 - Netinkamas remontas. Draudikas neatlygina nuostolių dėl sunaikinimo ar sugadinimo, atsiradusių naudojant apdraustą turtą po draudžiamąjį įvykią, bet dar neatlikus remonto, kuris garantuotų, kad apdraustas turto veikia normaliai (nustatyta gamintojo ar tiekėjo).
 - Pagalbinės medžiagos. Draudimas nedengia nuostolių, sukeltų pagalbinėms medžiagoms, naudojamoms apdraustame turte (pvz., degalai, aušinimo priemonės, tepalai, kuras, filtrų užpildai, šaldymo agentai, katalizatoriai, chemikalai, kontaktinės medžiagos (t. y. medžiagos, reguliuojančios kitų medžiagų tarpusavio veikimą)).
 - Greitai susidėvinčios detalės. Draudimas nedengia nuostolių, sukeltų greitai susidėvinčioms detalėms, naudojamoms apdraustame turte (pvz., graviruoti cilindrai, stikliniai, porcelianiniai ar keraminiai daiktai, guminės padangos, guminės, tekstilinės, ar plastmasinės futeruotės/juostos, sietai, žarnos, šepetėliai, grandinės, vielos, trosai, diržai, porcelianinės ir keraminės, stiklinės detalės, degiklių tūtos ir kt.), išskyrus tuos atvejus, kai tos sunaudojamos medžiagos ar dalys buvo pažeistos dėl kitų įvykių, apdraustų pagal šią draudimo sutartį. Keičiami instrumentai. Draudimas nedengia nuostolių visų rūšių keičiamiems instrumentams: grąžtams, peiliams, rėžtuvams, pjūklams, trupinimo plaktams, liejimo modeliams ir formoms, štampams, matricoms, abrazyviniams diskams ir kt., išskyrus tuos atvejus, kai tos sunaudojamos medžiagos ar dalys buvo pažeistos dėl kitų įvykių, apdraustų pagal šią draudimo sutartį. Nuvertėjimas. Draudikas neatlygina nuvertėjimo. Estetinio pobūdžio defektai. Nuostoliai dėl estetinio pobūdžio defektų (lūžimai ar įlenkimai ant dažytų, poliruotų, ema-

liuotų ar kitokių paviršių), neturinčių įtakos turto panaudojimui ar jo funkcionalumui, yra neatlyginami.

- 4.9. Draudikas neatlygina nuostolių, atsiradusių dėl netiesioginio poveikio, kurio pasekmės yra demontavimas, išskyrus atvejus, kai tie darbai atliekami dėl draudžiamąjį įvykią.
- 4.10. Netiesioginiai nuostoliai ir netiesioginė atsakomybė. Draudimas neapima nuostolių dėl netiesioginių nuostolių ir netiesioginės atsakomybės, baudų, netystybių, negautų pajamų, verslo nutrūkimo.
- 4.11. Išvardytų rizikų poveikis. Šis draudimas neapima nuostolių dėl sunaikinimų, sugadinimų ar dingimų dėl gaisro, tiesioginio ar netiesioginio žaibo poveikio, sproginimo, gaisro gesinimo ir su tuo susijusio pastato išardymo, išmontavimo ir nuolaužų pašalinimo, lėktuvų ar kitų skraidančių aparatų, jų dalių, krovininių užkretimų, vagystės, vagystės su įsilaužimu ar bandymo pavogti ar įsilaužti, piktavališkos trečiųjų asmenų nusikalstamos veikos, pastato suirimo, polaidžio vandens užliejimo, potvynio, užpylimo, žemės drebėjimo, grunto suslūgimo, nuošliaužos, kitų gamtinių jėgų ar stichinių nelaimių (išskyrus atvejus, nurodytus šios papildomos draudimo sąlygos „C“, „Vidinių gedimų sąlyga“ 3.1.9. punkte).
- Reikalavimai saugumui.
- 5.1. Draudėjas privalo laikytis saugumo reikalavimų, nurodytų šiose Taisyklėse, draudimo liudijime, ir šių reikalavimų:
 - 5.1.1. apdraustas turto turi būti montuojamas, naudojamas, aptarnaujamas pagal gamintojo arba importuotojo rekomendacijas ar reikalavimus. [rašai apie aptarnavimo procedūras turi būti išsugomi;
 - 5.1.2. patalpos, kurios yra apdraustas turto, darbo sąlygos bei aplinka (pvz., elektros įtampa, oro drėgnumas, temperatūra ir pan.) turi atitikti reikalavimus arba gamintojo reikalavimus ir rekomendacijas;
 - 5.1.3. apdraustas nešiojamas turto turi būti išimtas iš transporto priemonių ir naktį turi būti saugojamas užrakinose patalpose. Nuostolio nustatymas.
- 6.1. Bet kokios išlaidos, kurios patiriamos dėl planuoto techninio aptarnavimo, detalių pakeitimai nėra atlyginami.
- 6.2. Už bet kokius laikinus remonto darbus draudikas moka tik tuo atveju, jei šie darbai yra galutinio remonto darbu dalis ir nedinga bendrų remonto kaštų.

Taisyklių priedas Nr. 1

Mobiliosios technikos detalų, dalių nusidėvėjimas (procentais)

Mobiliosios technikos amžius iki (metais)	Nusidėvėjimo procentas
1	0
2	0
3	5
4	10
5	15
6	20
7	25
8	30
9	35
10	40
11	45
12	50
13	55
14	60
15	65
16 ir daugiau	70

Taisyklių priedas Nr. 2

Mobiliosios technikos nusidėvėjimas (procentais)

Mobiliosios technikos amžius iki (metais)	Nusidėvėjimo procentas
1	0
2	0
3	30
4	40
5	45
6	50
7	55
8	65
9	70
10	74
11	78
12	82
13	85
14	88
15	89
16 ir daugiau	90